

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Filozofická fakulta

Katedra asijských studií

BAKALÁŘSKÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE

Čínská menšina v České republice - sociologický výzkum

Chinese minority in the Czech republic - sociological research

OLOMOUC 2011

Klára Závodská

vedoucí diplomové práce: Mgr. Ondřej Kučera

Kopie zadání diplomové práce

Univerzita Palackého v Olomouci
Filozofická fakulta
Akademický rok: 2010/2011

Studijní program: Filologie
Forma: Prezenční

Obor/komb.: Anglická filologie - Čínská filologie (AF-ČT)

Podklad pro zadání BAKALÁŘSKÉ práce studenta

PŘEDKLÁDÁ:	ADRESA	OSOBNÍ ČÍSLO
ZÁVODSKÁ Klára	Gagarinova 589/14, Hradec Králové	F07816

TÉMA ČESKY:

Čínská menšina v ČR (sociologický výzkum)

NÁZEV ANGLICKY:

Chinese community in the Czech republic (sociological research)

VEDOUcí PRÁCE:

Mgr. Ondřej Kučera - KDV

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ:

Cílem této práce je zmapování spokojenosti čínské menšiny žijící v České republice. Tento výzkum bude prováděn metodami kvantitativními i kvalitativními, pro identifikaci jednotlivých aspektů ovlivňujících životní úroveň čínské menšiny.

SEZNAM DOPORUČENÉ LITERATURY:

Zich, F.: Úvod do sociologického výzkumu. Praha: VŠFS, 2004
Hendl, J.: Úvod do sociologického výzkumu. Praha: Karolinum, 1999
Jeřábek, F.: Úvod do sociologického výzkumu. Praha: Univerzita Karlova, 1993
Jandourek, J.: Úvod do sociologie. Praha: Portál, 2003

Podpis studenta:

Datum:

Podpis vedoucího práce:

Datum:

Prohlášení o samostatnosti

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně a že jsem uvedla veškeré použité prameny a literaturu.

V Olomouci dne 2.1.2011

Klára Závodská

Anotace

Hlavním cílem této bakalářské práce je získat a zpracovat základní empirická data o čínské menšině v České republice formou sociologického výzkumu-dotazníkového šetření. Dále vyvrátit či potvrdit hypotézy ohledně spokojenosti čínských občanů žijících v České republice a ohledně jejich zájmu o českou kulturu.

Klíčová slova: čínská menšina, sociologický výzkum, Čína, Číňané, Česká republika.

Dotazník vyplnilo 54 respondentů různého pohlaví, věku, vzdělání a zaměstnání. Výzkum zjistil, že celková spokojenost respondentů není jednoznačně dobrá či špatná, ale jejich zájem o českou kulturu je poměrně vysoký. Respondenti přišli do ČR převážně z ekonomických důvodů a mají tendenci se zde usazovat. Převážná většina respondentů se potýká v ČR s rasovou diskriminací ze strany českých úřadů.

Poděkování

Chtěla bych poděkovat vedoucímu práce Mgr. Ondřeji Kučerovi za cenné rady a vstřícný přístup. Mé díky patří i mému příteli a rodině za podporu při psaní této práce.

Velmi vděčná jsem paní Tang Yunling Ruskové, která mi ochotně pomohla oslovit čínskou menšinu, získat zpět většinu vyplněných dotazníků a následně i s jejich překladem.

Děkuji slečně Guo Yiyi, se kterou jsem konzultovala gramatickou správnost dotazníku, a která mi také pomohla s jeho šířením.

V neposlední řadě děkuji paní PhDr. Haně Třískové za poskytnutí kontaktu na paní Ruskovou a všem ostatním, kteří mi pomohli s distribucí dotazníků a oslovováním respondentů.

Obsah

Kopie zadání diplomové práce	2
Prohlášení o samostatnosti	3
Anotace	4
Poděkování	5
Obsah	6
Seznam grafů	8
Seznam tabulek	9
Seznam zkratk	9
Ediční poznámka	9
1 Úvod	10
2 Materiály a metody	11
2.1 Projekt sociologického výzkumu	11
2.1.1 Teoretická část	11
2.1.2 Metodická část	12
3 Výsledky	15
3.1 Pohlaví respondentů	15
3.2 Věk respondentů	16
3.3 Oblast původu	17
3.4 Náboženské vyznání	18
3.5 Nejvyšší dosažené vzdělání	20
3.6 Rodinný stav	21
3.7 Národnost partnera	22
3.8 Počet dětí	23
3.9 Délka pobytu v ČR	23
3.10 Typ pobytu	24
3.11 Znalost češtiny	24
3.12 Znalost dalších jazyků	25
3.13 Město pobytu	25
3.14 Podmínky bydlení v ČR	26
3.15 Zaměstnání v ČR	26
3.16 Zaměstnání v Číně	27
3.17 Plány do budoucna	28
3.18 Spokojenost v ČR	29
3.19 Rasová diskriminace	30

3.20	Důvody opuštění Číny	31
3.21	Důvody žití v ČR.....	32
3.22	Spokojenost s českými úřady	32
3.23	Oblasti života	33
3.23.1	Práce.....	34
3.23.2	Rodina	34
3.23.3	Přátelé	35
3.23.4	Volný čas.....	35
3.23.5	Politika	36
3.23.6	Děti	37
3.23.7	Partner	37
3.23.8	Rodiče	38
3.23.9	Shrnutí faktorů.....	38
3.24	Zájem o českou kulturu.....	39
3.25	Názor na českou kulturu	39
3.26	Oblíbenost české kuchyně.....	40
3.27	Oblíbenost českých filmů	40
3.28	Oblíbenost českého piva	41
3.29	Oblíbenost českého vína	42
3.30	Vybrané zajímavosti z dotazníků	42
3.30.1	Kladné ohlasy:	42
3.30.2	Záporné ohlasy:	43
3.31	Rozhovor s paní Tang Yunling Ruskovou	44
3.31.1	Krajanské sdružení Číňanů žijících v České republice	46
3.31.2	Česko-čínský zpravodaj	46
3.31.3	Komentář rozhovoru	47
4	Diskuze.....	48
	Resumé v anglickém jazyce	51
	Seznam pramenů.....	52
	Seznam literatury	53
	Seznam příloh.....	53
	Přílohy	54
	Příloha 1. – Nejpočetnější menšiny v ČR- k 30. 9. 2010	54
	Příloha 2. - Vztah Čechů k národnostem.....	55
	Příloha 3. - Dotazník v čínštině	56
	Příloha 4. - Volný překlad dotazníku	59

Seznam grafů

Graf 1: Pohlaví respondentů	15
Graf 2: Věk respondentů.....	16
Graf 3: Oblast původu	17
Graf 4: Náboženské vyznání.....	18
Graf 5: Nejvyšší dosažené vzdělání	20
Graf 6: Rodinný stav	21
Graf 7: Národnost partnera	22
Graf 8: Počet dětí.....	23
Graf 9: Délka pobytu v ČR	23
Graf 10: Typ pobytu	24
Graf 11: Znalost češtiny.....	24
Graf 12: Znalost dalších jazyků	25
Graf 13: Město pobytu.....	25
Graf 14: Podmínky bydlení v ČR.....	26
Graf 15: Zaměstnání v ČR	26
Graf 16: Zaměstnání v Číně.....	27
Graf 17: Plány do budoucna	28
Graf 18: Spokojenost v ČR.....	29
Graf 19: Rasová diskriminace.....	30
Graf 20: Důvody opuštění Číny	31
Graf 21: Důvody žití v ČR.....	32
Graf 22: Spokojenost s českými úřady	32
Graf 23: Práce	34
Graf 24: Rodina.....	34
Graf 25: Přátelé	35
Graf 26: Volný čas	35
Graf 27: Politika	36
Graf 28: Děti	37
Graf 29: Partner	37
Graf 30: Rodiče	38
Graf 31: Zájem o českou kulturu.....	39
Graf 32: Oblíbenost české kuchyně.....	40
Graf 33: Oblíbenost českých filmů	40
Graf 34: Oblíbenost českého piva	41
Graf 35: Oblíbenost českého vína	42

Seznam tabulek

Tabulka 1: Náboženství	19
Tabulka 2: Oblasti života.....	33
Tabulka 4: Nejpočetnější menšiny v ČR- k 30. 9. 2010.....	54
Tabulka 5: Celkový počet cizinců v ČR-k 30. 9. 2010.....	55
Tabulka 3:Vztah Čechů k národnostem.....	55

Seznam zkratk

r. respondent

S. p. Seznam pramenů

Ediční poznámka

V práci je důsledně použita transkripce pinyin (bez tónů) a zjednodušené znaky. V případě citací je zachována původní forma originálu, např. česká transkripce.

1 Úvod

Již při vybírání tématu bakalářské práce mi téma zabývající se čínskou menšinou v České republice přišlo zajímavé. Jeden z posledních průzkumů zabývajících se čínskou komunitou v České republice byl proveden v roce 2001 Orientálním ústavem AV ČR pod vedením Lubicy Obuchové. Tato studie zkoumala např. motivaci Číňanů k migraci do ČR, jejich činnost a hmotné zajištění, či jejich názory na české spoluobčany. Získávání dat věnovali půl roku a celkem vyslechli 185 respondentů.

Od té doby se jistě mnohé v čínské menšině změnilo, a proto jsem se rozhodla to formou sociologického výzkumu zjistit. Hlavním cílem této práce je získat základní empirická data o čínské komunitě, zmapovat jejich spokojenost v ČR a jejich zájem a názory na českou kulturu. Vedlejším cílem je porovnání české a čínské kultury a mentality. U některých otázek, kde porovnávám obě kultury, jsem si vyhledala statistiky chování Čechů, abych je poté mohla porovnat se získanými daty od Číňanů. I když to jsou nejnovější statistiky, které jsem našla, většina z nich je stará i několik let, proto uvádím tato srovnání české a čínské kultury spíše pro zajímavost.

Diplomovou práci jsem strukturovala tak, že v první části uvádím, co je to sociologický výzkum a popisuji, jak jsem ve svém projektu sociologického výzkumu postupovala. Stanovuji hypotézy, uvádím postup při sestavování dotazníku, popisuji druhy otázek, které jsem v dotazníku použila. Dále odkazuji na všechny uvedené prameny a literaturu.

V další části uvádím detailní výsledky výzkumu, komentuji je, porovnávám je se statistikami týkající se Čechů. Připojuji rozhovor s představitelkou čínské komunity v České republice, paní Tang Yunling Ruskovou, a komentuji jej.

V závěrečné diskuzi shrnuji výsledky výzkumu, odpovídám na hypotézy, hodnotím cíle práce.

Dotazník v čínštině, jeho volný překlad a statistiky týkající se čínské menšiny žijící v ČR jsou uvedeny v příloze.

2 Materiály a metody

Jako hlavní publikace k teorii sociologického výzkumu mi posloužil *Úvod do sociologického výzkumu* od Františka Zicha. Proto jsem ve svém popisu metody postupovala podle této knihy.

Pro začátek bychom si měli uvést, co to vlastně sociologický výzkum a výzkum jako takový je.

„Mluvíme-li o sociologickém výzkumu máme na mysli vědecký výzkumný proces, který se uskutečňuje v konceptuálním a poznatkovém rámci sociologické teorie, což prakticky znamená, že k popsání a vysvětlování předmětu výzkumu se používají sociologické kategorie a pojmy. Pomocí takových pojmů jako je např. společnost, sociální vztah, třída, vrstva, sociální mobilita, sociální skupina, postoj atd. je vymezena oblast vědeckého výzkumného zájmu sociologie. Předmětem sociologického výzkumu jsou různé sociální jevy.“ (ZICH, 2004: 5)

*„Pokud jde o pojem výzkum, jedna z mnoha definicí uvádí, že „vědecký výzkum je systematické, kontrolované, empirické a kritické zkoumání hypotetických výroků o předpokládaných vztazích mezi přirozenými jevy.“ Cílem výzkumu je rozšíření, ověření, upřesnění apod. poznatků o předmětu zkoumání a o jeho souvislostech s okolím. Výzkum je připravená plánovaná akce a má zpravidla tři základní etapy: **přípravnou** (kde je analyzován stav znalostí o předmětu výzkumu a jsou formulovány cíle a vědecké hypotézy a je stanovena metoda jejich ověřování), **realizační, nebo empirickou** (kde jde zpravidla o získání potřebného empirického, nebo jiného materiálu o zkoumaném jevu) a **vyhodnocovací** (kde jde hlavně o zpracování shromážděných dat a jejich analýzu pro potřeby ověření výchozích hypotéz).“ (ZICH, 2004: 5)*

2.1 Projekt sociologického výzkumu

2.1.1 Teoretická část

Hlavním cílem výzkumu je získat základní empirická data o čínské menšině v ČR. Dále zjistit jejich spokojenost s životem v ČR a zmapovat jejich zájem a názor na českou kulturu. Vedlejším cílem je porovnání české a čínské kultury a mentality. Pro srovnání jsem si vyhledala nejnovější statistiky chování Čechů. I přesto jsou tyto statistiky staré několik let, proto tento cíl uvádím spíše pro zajímavost, pro orientační srovnání.

Stanovila jsem si tyto dvě hypotézy:

1. Domnívám se, že jsou Číňané v České republice s životem celkem spokojeni. Oproti Číně je zde lepší životní prostředí a malá hustota obyvatelstva. Ekonomické podmínky jsou celkem vyhovující. Překážkou by mohl být ale český jazyk, který patří mezi nejtěžší jazyky na světě. Vycházím také z předpokladu, že ti Číňané, kteří by v ČR spokojeni nebyli, by se nejspíš odstěhovali.
2. Domnívám se, že Číňané žijící v ČR se o českou kulturu zajímají. Jedním z důvodů proč se sem stěhovali, mohl být zájem o jiné kultury a chuť k jejich poznání. Domnívám se také, že se v rámci poznání a integrace do české kultury snaží naučit český jazyk.

2.1.2 Metodická část

Objekty zkoumání byli náhodně vybraní Číňané starší 15 let, žijící v České republice.

Základní technikou shromažďování empirických údajů byl anonymní dotazník, to znamená, že jsem potřebné empirické údaje získávala prostřednictvím písemného dotazu. Technika dotazníku není náročná a přitom je velmi efektivní.

Předností anonymního dotazníku je, že se respondenti mnohem méně stylizují a kontrolují ve vyjádření. Pro absolutní zachování anonymity jsem vytvořila emailovou adresu k tomu určenou, kde byly uloženy nevyplněné dotazníky. Zde mohl respondent dotazník vyplnit a poté jej odeslat na můj osobní email.

Pomocí internetu jsem vyhledala lidi, kteří učí čínštinu nebo se jinak čínštinou zabývají, a emailem je požádala, aby dotazník zaslali Číňanům, které znají. Tímto způsobem jsem oslovila i paní PhDr. Hanu Třískovou, členku Oddělení východní Asie Orientálního ústavu v Praze a editorku knih o čínštině, která mi dala kontakt na paní Tang Yunling Ruskovou, předsedkyni Krajského sdružení Číňanů.

Dotazníky jsem se snažila šířit jak osobně, pochůzkami po čínských restauracích, tak pomocí emailu. Snažila jsem se získat co nejvíce vyplněných dotazníků prostřednictvím emailu pro jeho následné snadné přeložení.

Respondenti vyplňovali dotazník sami, bez tazatele.

Dotazník není příliš dlouhý, skládá se pouze z 30 otázek. Jeho vyplnění zabralo respondentům max. 5 minut. Při příliš dlouhém dotazníku by mohli respondenti ztrácet koncentraci a odbývat odpovědi.

Z praktických důvodů je dotazník sestaven z více témat. Jedná se o tzv. omnibusové dotazování.

Otázky dotazníku jsem volila podle zásad uvedených v již zmíněné knize Františka Zicha, tedy aby byly obsahově srozumitelné, jednoznačné, přiměřeně dlouhé a aby nikoho neurážely.

Ve svém dotazníku jsem použila tyto druhy otázek:

1. Uzavřené otázky - Odpovědi na tyto otázky jsou uvedeny předem a respondent vybíral tu odpověď, která se nejvíce podobala jeho názoru, nebo se s ním přímo shodovala.

U uzavřených otázek se dále rozlišuje úplný výběr a polootevřený výběr.

Úplný výběr se skládá ze všech možností odpovědí, které se nabízejí.

Polootevřený výběr obsahuje jen některé možnosti odpovědí a odpověď typu: „jiný“, kde se předpokládá, že respondent doplní svůj vlastní názor, který chybí ve výčtu možných odpovědí.

Výhodou uzavřených otázek je jejich jednoduchá zpracovatelnost. Četnosti stejných odpovědí se dosáhne jednoduše sečtením.

V mém dotazníku byla většina otázek tohoto typu.

2. Otevřené otázky - Respondent volí vlastními slovy svoji odpověď, což může považovat za náročnější. Cení se pestrost názorů, ale na druhou stranu jsou tyto otázky obtížněji zpracovatelné, protože vyžadují vytvoření kódového klíče, podle kterého se odpovědi zařadí do různých kategorií.

Tento typ otázek proto z uvedených důvodů tvoří menší část v mém dotazníku.

3. Polootevřené otázky - Jsou kombinací uzavřených a otevřených otázek. U těchto otázek je uveden výčet možných odpovědí+otázka „proč?“ pro upřesnění a rozvedení zvolené odpovědi.

Takovéto otázky jsou v mém dotazníku pouze dvě.

4. Identifikační otázky- Zjišťují základní údaje týkající se populačních faktorů (pohlaví, věk, vzdělání apod.)

Cílem bylo získat více jak 50 vyplněných dotazníků, aby byl průzkum reprezentativní.

Získaná empirická data jsem zpracovávala pomocí standardního programu pro zpracování dat Microsoft Excel.

Při pročitání knihy *Úvod do sociologického výzkumu* jsem narazila na otázku, zda je metodou mého výzkumu dotazník či anketa.

„Anketa je zvláštním případem použití dotazníku pro potřeby sociologického výzkumu. Názory na jeho vymezení se různí. Někdy se pojem anketa používá k označení výzkumu při použití dotazníku, který respondent písemně vyplňuje. Někdy se pojem anketa používá jen jako synonymum pro dotazník. Nejčastěji se ale anketou rozumí taková akce, kdy jsou k odpovědím vyzváni adresně neurčení lidé... Jestliže je dotazník technika, jehož použití je typické, stejně tak jako použití ankety pro hromadná šetření, pak se od sebe liší hlavně tím, že dotazníkem se obracíme na adresně určenou část populace (jmenovitě), zatímco anketou zasahujeme část populace, předem neidentifikovaných lidí.“ (ZICH, 2004: 49)

Podle tohoto zjištění je moje metoda získávání empirických dat spíše anketou, ale jelikož se pojmy dotazník a anketa mohou někdy zaměňovat, budu i nadále používat pro moji metodu pojem dotazník.

Dalšími použitými materiály v mé práci byly statistiky týkající se Čechů, které uvedl Český statistický úřad, Sociologický ústav AV ČR a další.

Rozšiřujícím a vysoce subjektivním a zajímavým materiálem jsou informace získané v rozhovoru s paní Tang Yunling Ruskovou, představitelkou čínské menšiny žijící v ČR.

Všechny materiály jsou uvedeny v seznamu pramenů a literatury.

3 Výsledky

Šíření a výběr dotazníků probíhal v měsících říjen a listopad 2010.

Moje snaha sběru dat osobně po čínských restauracích se setkala s neúspěchem. Potenciální respondenti odmítali dotazníky vyplnit, i když jsem zdůrazňovala, že jsou anonymní a pro studijní účely. Neocenili ani to, že jsem na ně mluvila čínsky a nepřijali ani nabídku, že si u nich objednáám jídlo a oni mi zatím dotazník vyplní. V tomto případě se projevil rozdíl kulturních zvyklostí a obecně známý fakt, že Číňané nedůvěřují lidem, kteří jim nebyli představeni někým, koho znají.

Nejvíce mi pomohla paní Rusková, se kterou jsem si sjednala schůzku a po domluvě jsem jí poslala vytištěné dotazníky. Ta, jako vlivná a známá osoba pražské čínské komunity, je rozdala svým přátelům a známým a díky tomu jsem získala opravdu nejvýznamnější část všech dotazníků. Ručně vyplněné dotazníky pro mě byly mnohdy velmi těžké přečíst, a proto jsem znovu oslovila paní Ruskovou, aby mi je pomohla rozluštit. (V pár případech dokonce ani ona nebyla schopná přečíst čínský rukopis.)

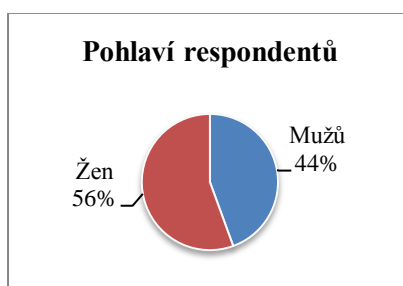
Jeden respondent mi pomohl tím, že na otázky odpovídal anglicky.

Celkově se mi podařilo získat 54 vyplněných dotazníků. Jeden dotazník jsem musela vyřadit pro velmi nízký počet vyplněných odpovědí. 44 dotazníků jsem získala zpět v tištěné formě. 10 dotazníků se mi vrátilo elektronicky emailem, z toho pouze jeden respondent využil emailovou adresu, kde byly uloženy nevyplněné dotazníky.

Pro prezentaci výsledků výzkumu postupuji podle otázek v dotazníku.

3.1 Pohlaví respondentů

Graf 1: Pohlaví respondentů

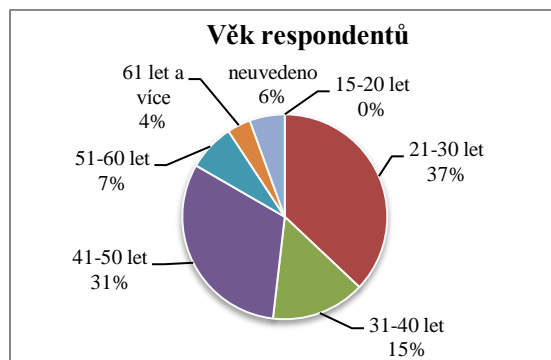

Dotazník vyplnilo 30 žen a 24 mužů.

Přesto, že podle Českého statistického úřadu (Zdroj: *www I v S. p.*) bylo v ČR k 30. 9. 2010 asi o 500 čínských mužů více než čínských žen, dotazník vyplnilo více žen než mužů. Domnívám se, že důvodem může být fakt, že ženy jsou obecně sdílnější než muži, a tedy ochotnější dotazník vyplnit.

3.2 Věk respondentů

Graf 2: Věk respondentů

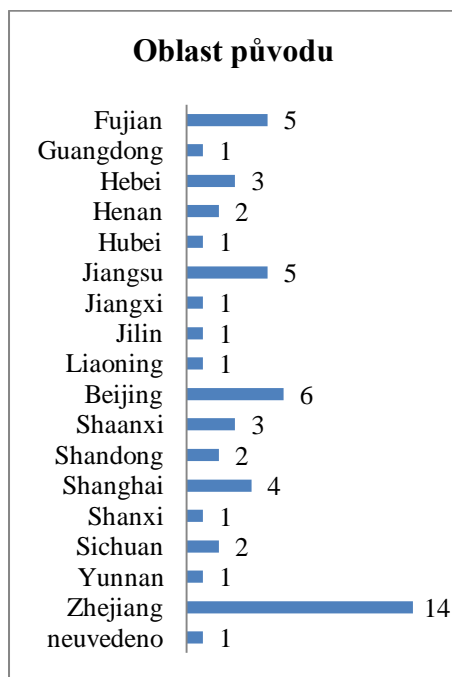

Nejvíce zastoupené skupině (20 r.) bylo mezi 21-30 lety a tvořilo ji 37% všech dotázaných. Věkový průměr této skupiny respondentů byl 26,3 let. Druhá nejpočetnější skupina patřila respondentům mezi 41-50 lety a tvořila 31% všech dotázaných. Tato skupina byla zastoupena 17 respondenty s průměrným věkem 44,5 roku. 8 respondentům bylo 31-40let, průměrně 36,3 let. Tato skupina byla třetí, co se týče zastoupení a tvořila 15% všech dotázaných. Ve věku 51-60 let byli 4 respondenti s průměrným věkem 54,8 let tvořící 7% všech dotázaných. Nad 61 let bylo 2 respondentům s průměrným věkem 61,5 roku. Žádný dotazník nebyl vyplněn respondentem ve věku 15-20 let.

Průměrný věk všech respondentů byl 37,5 roku. Nejmladšímu respondentovi bylo 21 let, nejstaršímu bylo 62 let. 3 respondenti svůj věk neuvedli.

3.3 Oblast původu

Graf 3: Oblast původu

Čínská lidová republika se administrativně dělí na 22 provincií (省, sheng), 5 autonomních oblastí (自治区, zizhiqu), 4 města pod ústřední správou (直辖市, zhixiashi) a 2 zvláštní administrativní oblasti (特别行政区, tebie xingzhengqu). (Zdroj *www* 5 v S. p.)

Respondenti pocházeli z 15 provincií a 2 měst pod ústřední správou. Nejvíce dotázaných (26%, 14 r.) pocházelo z pobřežní provincie Zhejiang. Následovalo hlavní město Beijing (město pod ústřední správou) (11%, 6 r.), pobřežní provincie Jiangsu a Fujian (obě 9%, 5 r.) a město pod ústřední správou Shanghai (7%, 4 r.). 3 respondenti pocházeli z provincií Hebei a Shaanxi, 2 respondenti z provincií Henan, Shandong a Sichuan. Po jednom respondentu přišlo z provincie Guangdong, Hubei, Jiangxi, Jilin, Liaoning, Shanxi a Yunnan. Jeden respondent oblast původu neuvedl.

Obecně lze říci, že nejvíce respondentů přišlo z pobřežních provincií Zhejiang, Fujian, Jiangsu, Hebei a z pobřežního města pod ústřední správou Shanghai.

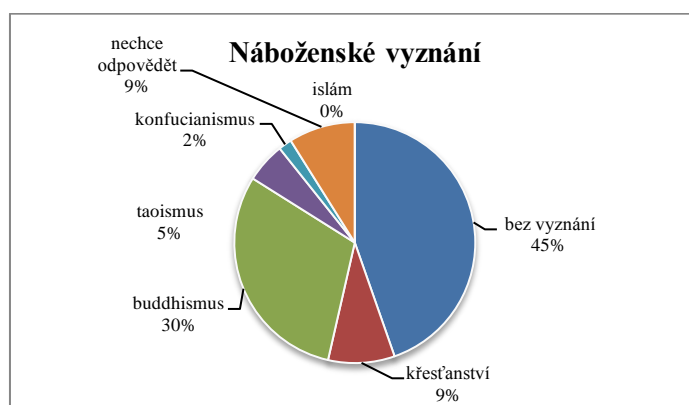
Podle výzkumu z roku 2001 přicházelo do České republiky nejvíce Číňanů z provincií Zhejiang, Fujian, Shandong a ze severovýchodních provincií Heilongjiang, Jilin a Liaoning. „S čínskou migrací do České republiky tedy souvisejí především dvě pobřežní provincie (Če-ťiang a Fu-ťien), dále severněji ležící Šan-tung a čínský severovýchod.“ (OBUCHOVÁ, 2001: 17)

Tento výzkum došel k obdobným výsledkům, co se týče provincií Zhejiang (14 r.) a Fujian (5 r.), ale vzhledem k menšímu počtu respondentů se jen částečně shoduje s daty ohledně provincie Shandong (2 r.) a se severovýchodními provinciemi Heilongjiang (0 r.), Jilin (1 r.) a Liaoning (1r.).

Domnívám se, že důvodem odchodu respondentů z nejvíce zastoupených provincií (a měst pod ústřední správou) může být i fakt, že patří mezi nejlidnatější (nebo nejhustěji osídlené) (Jiangsu, Hebei, Zhejiang, Shaanxi, Fujian, Shanghai, Beijing, Henan) (Zdroj *www* 7 v S. p.) a nejbohatší (Jiangsu, Zhejiang, Henan, Hebei Shanghai, Fujian, Beijing, Shaanxi) (Zdroj *www* 6 v S. p.) administrativní území Číny. Respondenti měli dostatek peněz na to, aby odjeli, a chtěli se odstěhovat někam, kde žije méně lidí. Významný faktor zde hraje také vzdělání, protože lidé z pobřežních provincií jsou obecně vzdělanější, čímž se jim otevírá větší možnost výjezdu z Číny.

3.4 Náboženské vyznání

Graf 4: Náboženské vyznání

Největší zastoupení 45% měla skupina 25 respondentů bez náboženského vyznání. Nejvíce zastoupené náboženství byl buddhismus tvořící 30% ze všech odpovědí. Buddhismus označilo 17 respondentů. S velkým početním odstupem následovalo křesťanství tvořící 9% celkových odpovědí, které označilo 5 respondentů. Stejně množství respondentů si nepřálo své náboženské vyznání uvést. Taoismus označili 3 respondenti, zastupující tak 5% všech dotázaných. Jeden respondent označil za své náboženství konfucianismus. Žádný dotázaný neuvedl jako své náboženství islám. Jeden respondent využil možnosti více odpovědí a označil za své náboženství křesťanství, buddhismus a taoismus.

Následující tabulka zobrazuje kombinaci empirických informací získaných mým výzkumem (Číňané) a Českým statistickým úřadem (Češi). (Zdroj *www* 8 v S. p.)

Tabulka 1: Náboženství

Náboženství		
%	Češi	Číňané
věřící celkem	32	46
bez vyznání	59	46
nezjištěno	9	7

Podle výzkumu Českého statistického úřadu z roku 2001 bylo v České republice 59% obyvatel bez náboženského vyznání. Věřící osoby představovali 32% z celkového počtu obyvatel a 9% bylo nezjištěno.

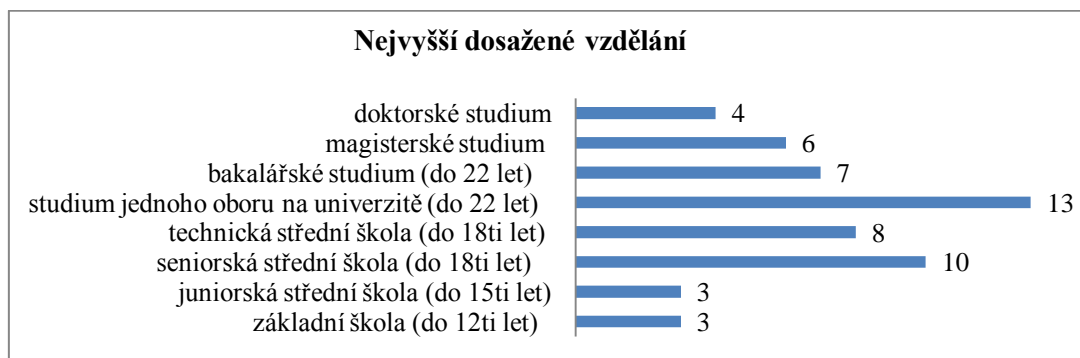
Z mého výzkumu vyplývá, že náboženství mezi Číňany se těší o něco větší oblibě než u Čechů. Celkový počet věřících byl 46% a stejný počet byl i mezi respondenty bez vyznání. 7% dotazovaných odmítlo své náboženské vyznání uvést.

Z důvodů kulturních odlišností je obtížné porovnávat typy náboženského vyznání mezi Čechy a Číňany. Proto také u Čechů převládaly různé odnože křesťanství, nejvíce věřících se hlásilo k římskokatolické církvi. U Číňanů bylo nejvyhledávanější náboženství buddhismus.

Číňané zaujímají poněkud odlišnější postoj k náboženství jako takovému, protože spoustu svých náboženství chápou spíše jako filozofické směry. Filozofické směry se v Číně zároveň nevylučují, ale spíše doplňují, proto byla také zaznamenána u jednoho respondenta více než jedna odpověď.

3.5 Nejvyšší dosažené vzdělání

Graf 5: Nejvyšší dosažené vzdělání

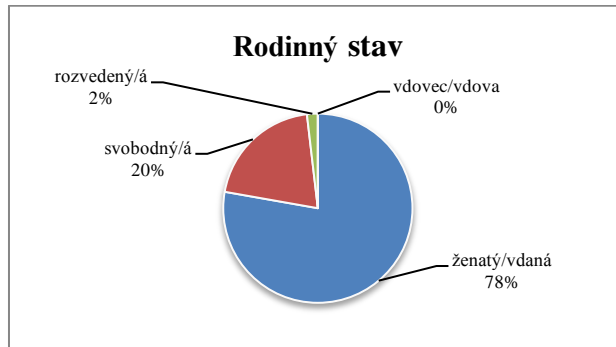
Typy vzdělání v Číně se liší od možností ukončení studia v České republice. Všechny čínské názvy pro úroveň vzdělání nemají v češtině ekvivalent, proto uvádím jejich volný překlad do češtiny spolu s věkem, který s jednotlivými úrovněmi vzdělání souvisí.

Nejvyšší počet respondentů (24%, 13 r.) dosáhl studia jednoho oboru na univerzitě. Druhý nejvyšší počet respondentů (18%, 10 r.) vystudoval seniorskou střední školu. 8 respondentů (15%) uvedlo jako své nejvyšší dosažené vzdělání technickou střední školu. 7 dotázaných (13%) dosáhlo na bakalářský titul. 6 respondentů (11%) získalo magisterský titul. 4 dotázaní uvedli jako své nejvyšší dosažené vzdělání doktorské studium. Po třech respondentech (6%) vystudovalo juniorskou střední školu a základní školu.

Výzkum přinesl zajímavé zjištění, že většina respondentů dosáhla nějaké formy vysokého vzdělání, což je v Číně v podstatě ojedinělý fakt. V porovnání s ČR studuje v Číně na vysoké škole velmi malé procento populace. Otázka vzdělání může souviset s nespokojeností v ČR, protože respondenti např. nepracují na adekvátních pracovních pozicích vzhledem k výši jejich vzdělání.

3.6 Rodinný stav

Graf 6: Rodinný stav

42 respondentů uvedlo, že jsou v manželském svazku tvořící 78% všech odpovědí. 11 respondentů označilo, že jsou svobodní, což odpovídá 20% všech odpovědí. Z celkového množství svobodných Číňanů tento počet odpovídal 6 ženám a 5 mužům. Jeden respondent byl rozvedený. Žádný z respondentů se neoznačil za vdovce/vdovu.

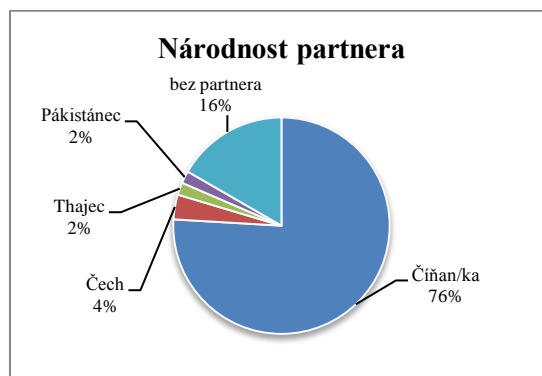
Obecně se traduje, že do zahraničí vždy přijede nejdříve muž a poté, co se finančně zajistí, přijíždí za ním i jeho žena. Tento výzkum ale zjistil zajímavý fakt, že i svobodné ženy vyjíždí samy do zahraničí, což potvrzuje jejich čím dál větší emancipaci.

Podle Českého statistického úřadu bylo v roce 2003 v České republice 33 % svobodných mužů a 22% svobodných žen, 56% ženatých mužů a 52% vdaných žen, 9% rozvedených mužů a 11% rozvedených žen, 3% vdovců a 15% vdov. (Zdroj *www 10 v S. p.*)

Pokud bychom porovnávali rozvodovost v ČR oproti vzorku respondentů, došli bychom k závěru, že Číňané se mnohem méně rozvádějí.

3.7 Národnost partnera

Graf 7: Národnost partnera

76% dotázaných (41 r.) uvedlo, že jejich partner je čínské národnosti. 9 respondentů uvedlo, že jsou bez partnera tvořící tak 16% všech dotázaných. 2 respondentky uvedly, že jejich manžel je Čech. 1 respondentka uvedla, že její partner je Pákistánec. 1 respondentka uvedla, že její manžel je Thajec.

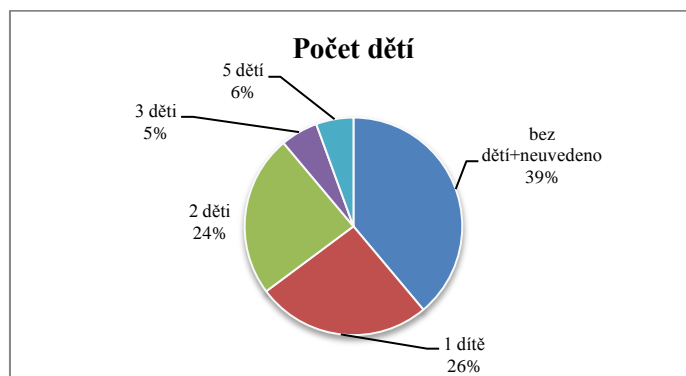
Protože nás zajímá soužití Číňanů s Čechy, uvádím více informací o respondentkách, které se vdaly za Čecha.

První respondentka (43 let), žije v Praze již 18 let, pochází z Peking, má 2 děti a je ženou v domácnosti. Česky mluvit umí, ale ne plyně. Umí mluvit anglicky. Nedokáže si zvyknout na český životní styl, české jídlo a podnebí.

Druhá respondentka (25 let), žije v Praze pouze jeden rok, pochází z provincie Shandong, děti nemá a pracuje ve státní správě. Česky mluvit umí, ale jen trochu. Umí mluvit anglicky. Protože dostatečně nerozumí českému jazyku, na českou kulturu nemá žádný názor.

3.8 Počet dětí

Graf 8: Počet dětí

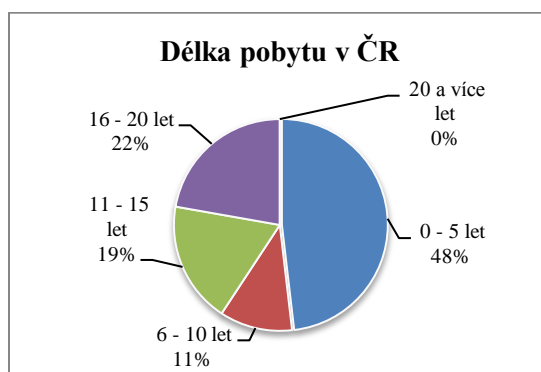
21 respondentů odpovědělo, že děti nemá, nebo počet dětí neuvedlo, tvořící tak 39% většinu odpovědí. 14 respondentů uvedlo, že má jedno dítě (26% všech odpovědí). Počet 2 dětí uvedlo 24% dotázaných (13 r.). 3 respondenti uvedli, že mají 3 děti (5%). Počet 5 dětí uvedli 3 respondenti (6%).

Celkový počet dětí byl 64, ale skutečné číslo bude menší, vezmeme-li v úvahu, že dotazníky vyplňovali oba manželé.

Průměrný počet dětí na jednu ženu byl 1,04. Z tohoto důvodu docházím k závěru, že se čínské ženy do ČR nestěhovali z důvodu uplatnění možnosti mít více než jedno dítě (politika jednoho dítěte v Číně).

3.9 Délka pobytu v ČR

Graf 9: Délka pobytu v ČR

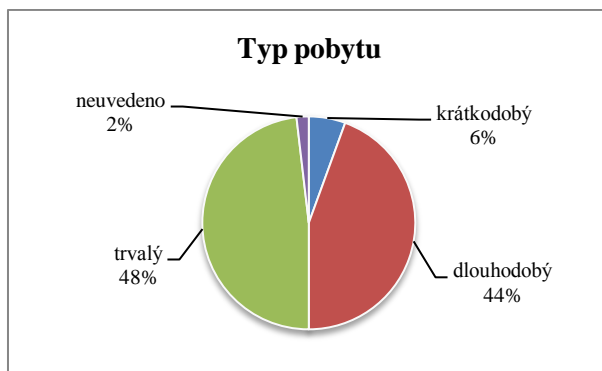
Nejvyšší počet respondentů (48%, 26 r.) pobývá v ČR do 5 let. 12 respondentů (22%) uvedlo, že v ČR žije 16-20 let. 10 dotázaných (19%) uvedlo, že zde žije 11-15 let. Nejméně

respondentů (11%, 6 r.) žije v ČR 6-10 let. Žádný respondent zde nežije více jak 20 let. Průměrná délka pobytu všech respondentů v ČR je 8,7 let.

V České republice pobývají Číňané poměrně dlouho. Průměrná délka pobytu odpovídá tendenci usazovat se.

3.10 Typ pobytu

Graf 10: Typ pobytu

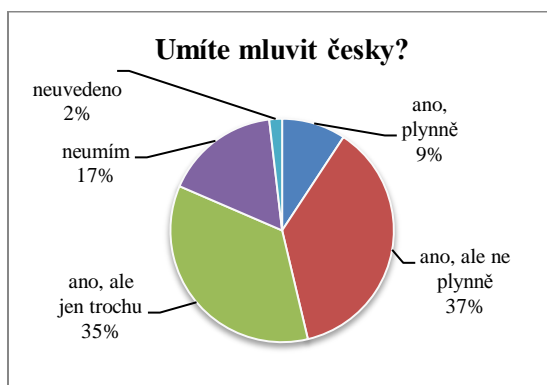

Trvalý pobyt mělo v ČR 26 respondentů tvořící 48% většinu všech dotázaných. Druhý nejvíce zastoupený pobyt byl pobyt dlouhodobý (44%, 24 r.). 3 respondenti měli v ČR pobyt krátkodobý (6%). 1 respondent typ pobytu neuvedl.

I typy pobytu souvisí s tendencí usazování se v ČR.

3.11 Znalost češtiny

Graf 11: Znalost češtiny

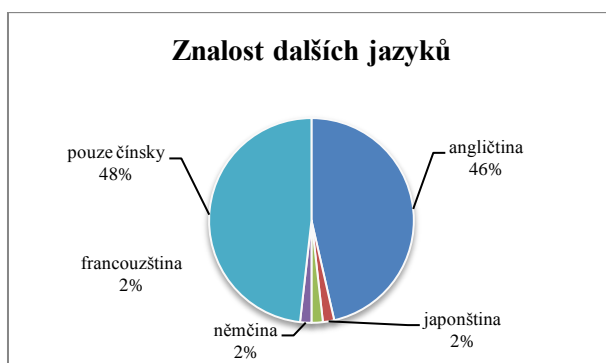
Většina respondentů (37%, 20 r.) na otázku, zda umí mluvit česky, odpověděla „ano, ale ne plynně“. 19 respondentů (35%) odpovědělo „ano, ale jen trochu“. 9 respondentů (17%)

uvedlo, že česky mluvit neumí. 5 respondentů (9%) odpovědělo, že umí česky mluvit plynně. 1 respondent na tuto otázku neodpověděl.

Otázka na znalost češtiny je poněkud subjektivní, ale většina respondentů tvrdí, že alespoň trochu česky mluvit umí, a tím se potvrzuje tendence usadit se. Znalost češtiny je nutností ke spokojenému životu v ČR.

3.12 Znalost dalších jazyků

Graf 12: Znalost dalších jazyků

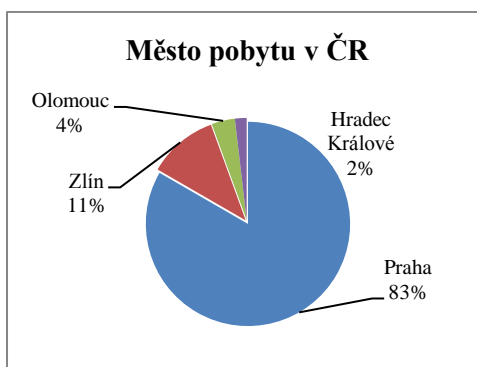

Většina respondentů (48%, 27 r.) uvedla, že umí pouze čínsky. 46% dotázaných (26 r.) uvedlo, že umí anglicky. Jedna respondentka odpověděla, že umí německy. Jeden respondent uvedl, že umí anglicky a japonsky. Jedna respondentka uvedla, že umí anglicky a francouzsky.

Znalost cizího jazyka potvrzuje vysoké vzdělání většiny respondentů. Nejběžnějším cizím jazykem pro Číňany je angličtina. Znalost více cizích jazyků je u respondentů ojedinělá.

3.13 Město pobytu

Graf 13: Město pobytu

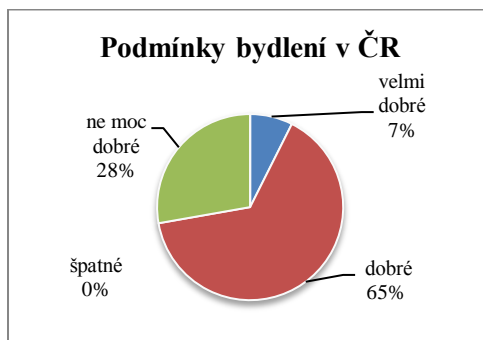

Naprostá většina dotázaných (83%, 45 r.) bydlí v Praze. 6 respondentů (11%) bydlí ve Zlíně. 2 respondenti bydlí v Olomouci. Jeden respondent bydlí v Hradci Králové.

Důvod, proč největší komunita Číňanů žije v Praze, je ten, že v hlavním městě je větší nabídka práce a zároveň větší možnost setkání se členy čínské komunity.

3.14 Podmínky bydlení v ČR

Graf 14: Podmínky bydlení v ČR

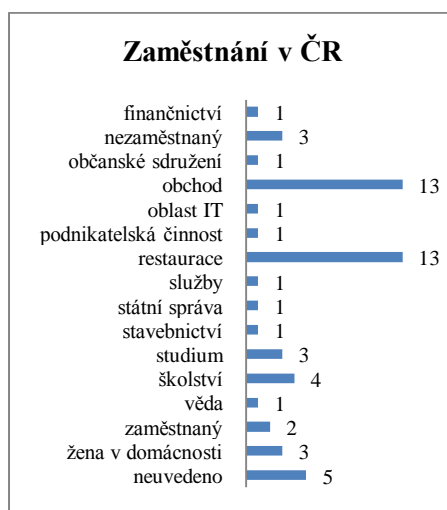

65% dotázaných (35 r.) uvedlo, že jejich podmínky bydlení v ČR jsou dobré. 28% dotázaných (15 r.) odpovědělo, že jejich podmínky bydlení v ČR nejsou moc dobré. 4 respondenti (7%) uvedli, že jejich podmínky bydlení v ČR jsou velmi dobré. Žádný respondent neuvěděl, že by jeho podmínky bydlení v ČR byly špatné.

Odpovědi na tuto otázku jsou subjektivní, ale celkově lze tedy říci, že podmínky bydlení v ČR jsou pro respondenty dobré.

3.15 Zaměstnání v ČR

Graf 15: Zaměstnání v ČR

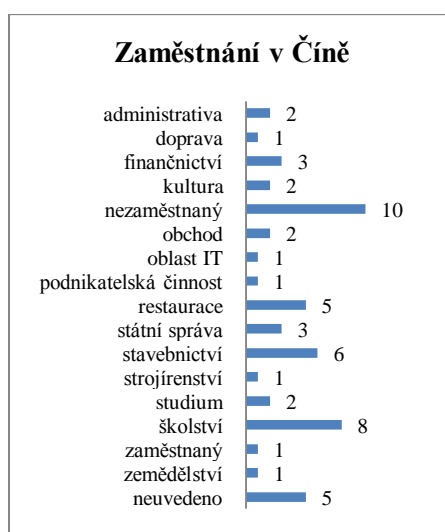

Největší počet respondentů (24%, 13 r.) pracuje v ČR v restauraci nebo v obchodě. V restauraci buďto vaří, pomáhají, nebo ji vlastní. Druhá skupina prodává v obchodě,

velkoobchodě nebo jej vlastní. 5 respondentů (9%) svoje zaměstnání nevedlo. 4 respondenti (7%) pracují ve školství, 3 respondenti (6%) studují nebo jsou nezaměstnaní. 3 respondentky odpověděly, že jsou ženami v domácnosti. 2 respondenti uvedli pouze, že jsou zaměstnaní. Po jednom respondentu pracuje v oblastech financí, občanské sdružení, IT, podnikání, služby, státní správa, stavebnictví a věda.

3.16 Zaměstnání v Číně

Graf 16: Zaměstnání v Číně

Nejvíce respondentů (19%, 10 r.) uvedlo, že byli v Číně nezaměstnaní. 8 respondentů (15%) odpovědělo, že pracovalo ve školství, 6 respondentů (11%) pracovalo ve stavebnictví. 5 respondentů (9%) pracovalo v restauraci a stejný počet dotázaných své zaměstnání nevedlo. 3 respondenti pracovali v oblastech financí a státní správy. Po 2 respondentech studovalo, nebo pracovalo v oblastech administrativa, kultura a obchod. Po jednom respondentu pracovalo v oblastech doprava, IT, podnikání, strojírenství nebo zemědělství. Jeden dotázaný pouze uvedl, že byl zaměstnaný.

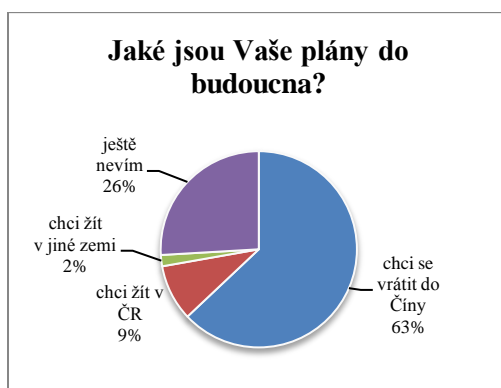
Pokud bychom porovnávali typy zaměstnání v ČR a v ČLR došli bychom k zajímavému zjištění, že většina respondentů obor své práce změnila. Obory administrativa, doprava, kultura, strojírenství a zemědělství v Číně byly nahrazeny prací v občanském sdružení, ve službách, ve vědě či statusem ženy v domácnosti v ČR. Co se týče zaměstnanosti, tak si v ČR Číňané polepsili, protože počet nezaměstnaných značně klesl. Hlavními obory v Číně bylo (kromě nezaměstnanosti) školství a stavebnictví, zatímco v ČR to byla práce v restauraci a obchodech. Největší rozdíl ve stejném oboru zaznamenala právě práce v obchodě,

kde se počet zaměstnanců v obchodě v Číně z čísla 2 vyšplhal na 13 zaměstnanců v obchodě v ČR.

Volbu zaměstnání v ČR určují momentální výhodné pracovní podmínky, to znamená, že si respondenti vybírají takové obory, ve kterých mají šanci v ČR uspět (restaurace, obchody).

3.17 Plány do budoucna

Graf 17: Plány do budoucna

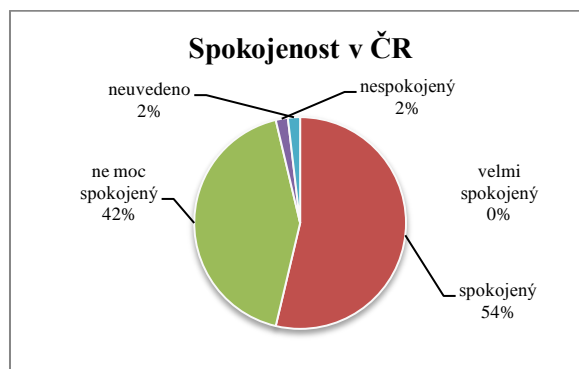

Naprostá většina respondentů (63%, 34 r.) uvedla, že se chce v budoucnu vrátit do Číny. 26% dotázaných (14 r.) ještě neví, jak se v budoucnu rozhodne. 5 respondentů (9%) uvedlo, že chce zůstat a žít v ČR. Jeden respondent uvedl, že chce žít v jiné zemi.

Většina respondentů tvrdí, že chce z ČR odejít, ale zároveň zde má většina dotázaných trvalý či dlouhodobý pobyt. Důvodem tohoto paradoxu je fakt, že se Číňané vrací do své vlasti, aby tam zemřeli a byli pohřbeni. Tímto se vysvětlují jejich odpovědi, ale ve skutečnosti se dá předpokládat, že většina respondentů po většinu svého života již v ČR zůstane. Tomuto důvodu nahrává i znalost češtiny, která je uplatnitelná pouze v České republice, a proto respondenti přichází o důvod stěhovat se do jiné země.

3.18 Spokojenost v ČR

Graf 18: Spokojenost v ČR

Otázka na spokojenost s životem v České republice byla polootevřená, obsahovala jak předem dané možnosti odpovědí, tak otázku „proč?“ na zdůvodnění dané odpovědi.

Nejvíce respondentů (54%, 29 r.) uvedlo, že jsou se životem v ČR spokojeni. 42% dotázaných (23 r.) na druhou stranu odpovědělo, že v ČR moc spokojení nejsou. Jeden respondent uvedl, že je v ČR nespokojený. Jeden respondent svoji spokojenost neuvedl. Žádný z dotázaných neuvedl, že by byl v ČR velmi spokojený.

35 respondentů rozvedlo svoji odpověď i v části „proč“. 10 respondentů dodalo, že je v ČR lepší životní prostředí než v Číně. 5 respondentů odpovědělo, že život v ČR je klidný a je zde málo lidí. 3 dotázaní dodali, že Češi jsou přátelští.

6 respondentů uvedlo, že jsou nespokojení, protože mají moc náročnou práci a nemají čas sami pro sebe. 4 respondenti jako důvod nespokojenosti uvedli fakt, že nerozumí češtině.

3.19 Rasová diskriminace

Graf 19: Rasová diskriminace

Naprostá většina dotázaných (72%, 39 r.) odpověděla, že se s rasovou diskriminací v ČR vůči vlastní osobě setkala. 26% respondentů (14 r.) uvedlo, že se s rasovou diskriminací nesetkalo. Jedna respondentka na tuto otázku neodpověděla.

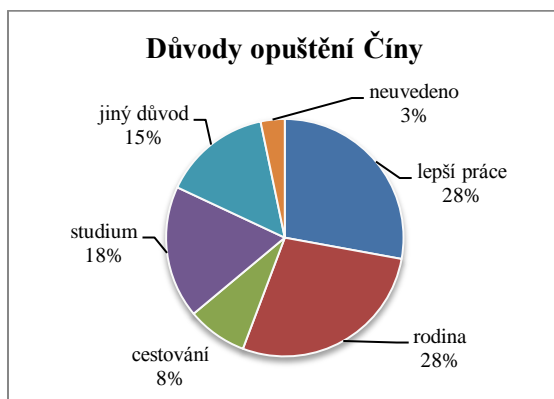
Subjektivnost odpovědí na tuto otázku je problematická, protože ne všichni mají stejná měřítko na to, co rasová diskriminace vlastně je. Podle internetových stránek Ministerstva práce a sociálních věcí o integraci cizinců (Cizinci v České republice) (Zdroj [www 2 v S. p.](#)) je rasová diskriminace: „*Rozlišování, vylučování, omezování, znevýhodňování či napadání a ohrožování, založené na odlišné národnosti, etnickém původu, rase, barvě pleti diskriminované osoby či skupiny.*“

Pokud cizinec nemluví česky a je kvůli tomu hůře přijímán do společnosti Čechů a znevýhodňován na trhu práce, tak to rasová diskriminace dle mého názoru není.

Nejvíce se rasová diskriminace objevuje na českých úřadech, zejména pak na úřadech cizinecké policie. Policisté nerespektují čas cizinců, nechávají je stát dlouhé fronty, aniž by si vyřídili, co potřebují. Formou rasové diskriminace je např. i tendence Čechů Číňanům tykat.

3.20 Důvody opuštění Číny

Graf 20: Důvody opuštění Číny

U této otázky byl tzv. polootevřený výběr - obsahovala jak předepsané možnosti odpovědí, tak možnost uvést odpověď jinou, vlastní dotazovanému. Také bylo u této otázky možno uvést více než jednu odpověď.

Nejvíce respondentů (28%, 17 r.) uvedlo, že důvodem k opuštění Číny byla lepší práce nebo rodina. 18% respondentů (11 r.) uvedlo jako důvod studium v zahraničí. 15% dotázaných (9 r.) popsalo svůj vlastní důvod. 8% dotázaných (5 r.) uvedlo cestování jako důvod. 2 respondenti na tuto otázku neodpověděli.

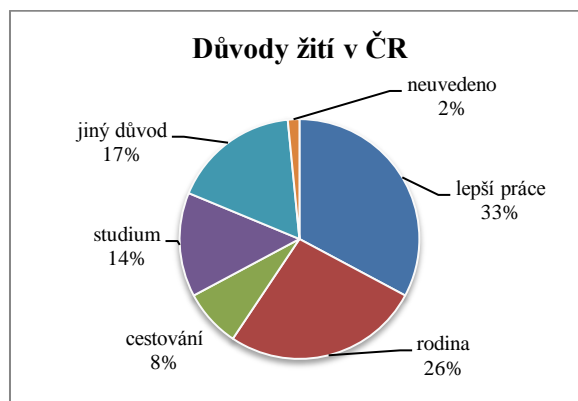
3 respondenti uvedli jako „jiný důvod“ změnu prostředí. 2 respondenti uvedli nespokojenost s politickou situací v Číně. 2 dotázaní uvedli jako důvod hledání různých pracovních zkušeností či obchodní příležitosti. 2 respondenti uvedli jako důvod opuštění Číny hledání prostoru k seberealizaci a uskutečnění svých ideálů.

Tradičně vyjížděl do zahraničí nejdříve muž a po finančním zajištění za ním zpravidla přijížděla i jeho žena s dětmi. Proto většina respondentů uvedla jako důvod opuštění Číny svou rodinu.

Obecně lze konstatovat, že důvody opuštění Číny jsou ekonomického charakteru a nikoliv charakteru politického, jak by se také dalo očekávat.

3.21 Důvody žití v ČR

Graf 21: Důvody žití v ČR

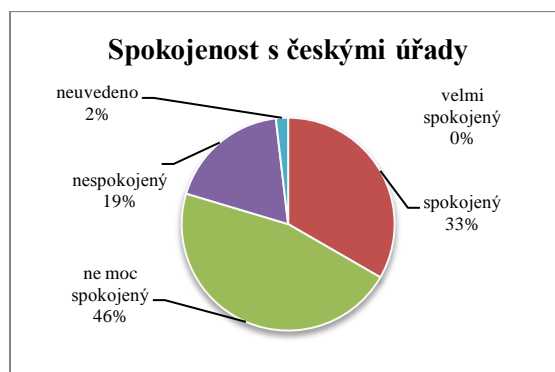
Tato otázka byla koncipována stejně jako předchozí otázka, tzn. polootevřený výběr a možnost více odpovědí.

Nejvíce respondentů (33%, 21 r.) uvedlo jako důvod žití v ČR lepší práci. 26% dotázaných (17 r.) uvedlo jako důvod rodinu. 11 respondentů (17%) uvedlo jiný důvod. 14% dotázaných (9 r.) uvedlo jako důvod studium. 5 respondentů (8%) uvedlo cestování jako důvod. Jeden dotazovaný na tuto otázku neodpověděl.

3 respondenti jako „jiný důvod“ uvedli, že je v ČR lepší životní prostředí než v Číně. 3 respondenti uvedli, že v ČR nechtějí být.

3.22 Spokojenost s českými úřady

Graf 22: Spokojenost s českými úřady

Většina respondentů (46%, 25 r.) uvedla, že s českými úřady nejsou moc spokojeni. 33% respondentů (18 r.) odpovědělo, že s českými úřady spokojeni jsou. 10 respondentů (19%) uvedlo, že nejsou s českými úřady spokojeni. Jedna respondentka na tuto otázku neodpověděla. Žádný z respondentů neuvedl, že by byl s českými úřady velmi spokojený.

Čeští úředníci se k Číňanům chovají ještě hůře než k samotným Čechům, proto je překvapivé, že poměrně velká část respondentů uvedla, že je s českými úřady spokojena. Lze očekávat, že takto většina respondentů odpověděla pouze ze slušnosti. Naopak většinová nespokojenost s českými úřady může souviset také s již zmíněnou zvýšenou rasovou diskriminací právě na úřadech.

3.23 Oblasti života

V této části porovnávám, jak moc se liší žebříčky hodnot Čechů a Číňanů. Na internetu jsem si vyhledala zprávu Sociologického ústavu AV ČR z roku 2003 (Zdroj *www 3 v S. p.*) zveřejňující, nakolik jsou v životě Čechů důležité faktory: práce, rodina, přátelé, volný čas, politika, děti, partner a rodiče. Stejně faktory jsem proto v otázce zkoumající oblasti života uvedla i v dotazníku pro Číňany.

Tabulka 2: Oblasti života

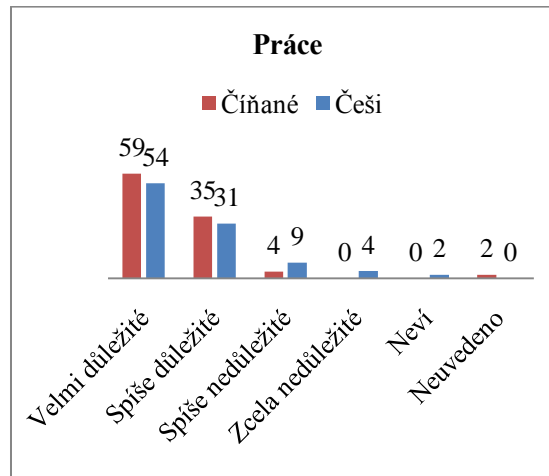
	Češi	Číňané	Češi	Číňané	Češi	Číňané	Češi	Číňané	Češi	Číňané	Číňané
Uvedeno v procentech %	Velmi důležité	Velmi důležité	Spíše důležité	Spíše důležité	Spíše nedůležité	Spíše nedůležité	Zcela nedůležité	Zcela nedůležité	Neví	Neví	Neuvedeno
Práce	54	59	31	35	9	4	4	0	2	0	2
Rodina	83	76	14	20	2	2	1	0	0	0	2
Přátelé	51	31	40	63	8	4	1	0	0	0	2
Volný čas	34	9	47	33	17	37	2	13	0	6	2
Politika	4	4	22	17	46	43	27	22	1	13	2
Děti	72	76	13	6	4	2	4	0	7	15	2
Partner	71	85	16	7	5	0	4	0	4	6	2
Rodiče	68	87	19	11	3	0	6	0	4	0	2

Tato tabulka je kombinací dat získaných ze zprávy Sociologického ústavu AV ČR a dat získaných z mého výzkumu. Jsou v ní přehledně znázorněny rozdíly důležitosti jednotlivých faktorů.

Dále detailně popisují jednotlivé faktory a porovnávám jejich důležitost pro Čechy a Číňany.

3.23.1 Práce

Graf 23: Práce

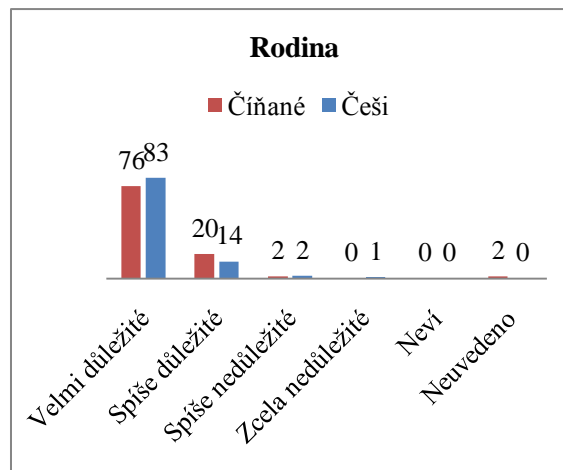

První položkou byla důležitost práce. Z grafu vidíme, že data jsou si velmi podobná. 5% výkyv se nachází u ohodnocení „velmi důležité“ a „spíše důležité“. Pro Čiňany je o 5% více velmi důležitá práce než pro Čechy. Češi považují o 5% více práci za spíše nedůležitou.

Celkově je práce přibližně o něco důležitější pro Čiňany než pro Čechy.

3.23.2 Rodina

Graf 24: Rodina

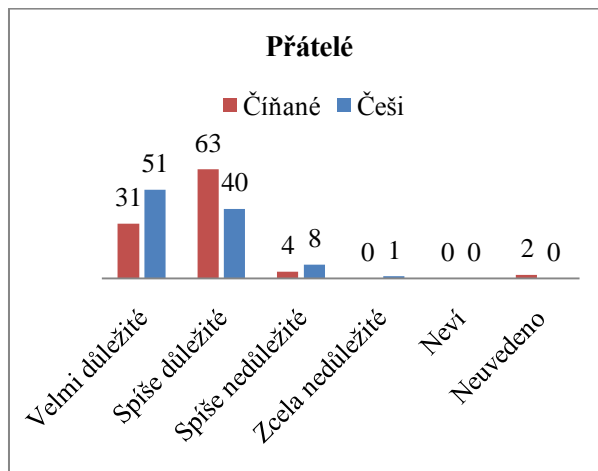

U důležitosti rodiny se nachází 8% výkyv u ohodnocení „velmi důležité“ a 6% výkyv u „spíše důležité“. O 8% více Čechů považuje rodinu za velmi důležitou. O 6% více Čiňanů považuje rodinu za spíše důležitou. Pro 1% Čechů je rodina zcela nedůležitá.

Celkově je rodina přibližně stejně důležitá pro Čechy i Čiňany.

3.23.3 Přátelé

Graf 25: Přátelé

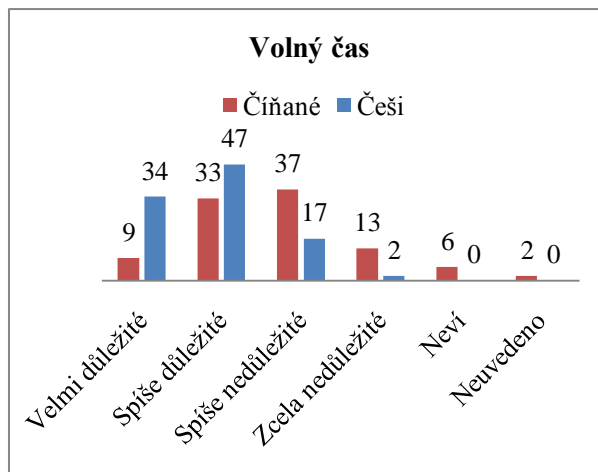

U důležitosti přátel jsou výkyvy již v řádech desítek procent. O 23% více Číňanů považuje přátele za spíše důležité. O 20% více Čechů považuje přátele za velmi důležité.

Celkově jsou přátelé přibližně stejně důležití pro Číňany i Čechy, protože 8% Čechů označilo přátele za spíše nedůležité, zatímco takto své přátele ohodnotilo pouze 4% Číňanů.

3.23.4 Volný čas

Graf 26: Volný čas

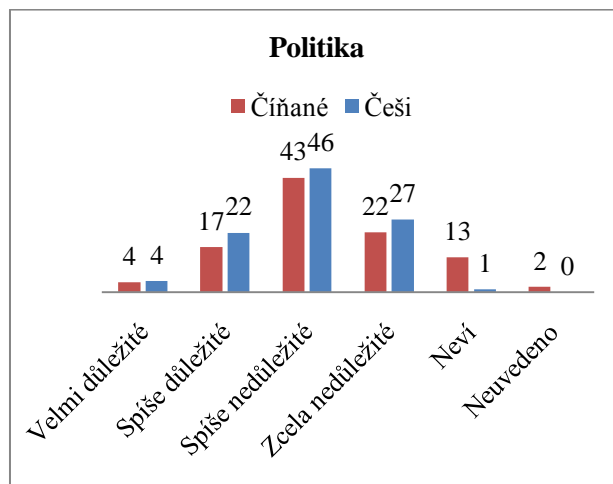

U volného času také dochází k velkým výkyvům hodnot. Pro 25% více Čechů než Číňanů je volný čas velmi důležitý. Pro 14% více Číňanů než Čechů je volný čas spíše důležitý. Pro 20% více Číňanů než Čechů je volný čas spíše nedůležitý. Zcela nedůležitý je volný čas pro 13% Číňanů.

Z toho vyplývá, že volný čas je celkově mnohem důležitější pro Čechy než pro Číňany. Tento závěr byl celkem předpokládán vzhledem k čínské snaze a úsilí k ekonomickému vzestupu.

3.23.5 Politika

Graf 27: Politika

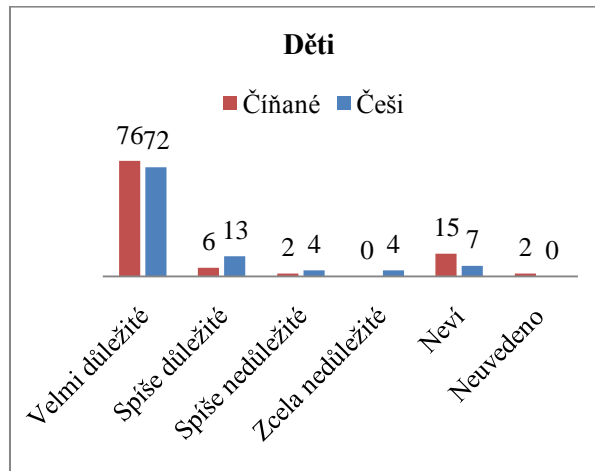

Při hodnocení důležitosti politiky si Češi i Číňané vedli přibližně stejně. Největší 12% výkyv je u ohodnocení „neví“. 13% Číňanů nevědělo, jak má politiku ohodnotit. 5% výkyvy byly u ohodnocení „spíše důležité“ a „zcela nedůležité“. Pro 5% více Čechů než Číňanů je politika spíše důležitá, ale zároveň i zcela nedůležitá.

Celkově je tedy pro Číňany i Čechy politika přibližně stejně (ne)důležitá.

3.23.6 Děti

Graf 28: Děti

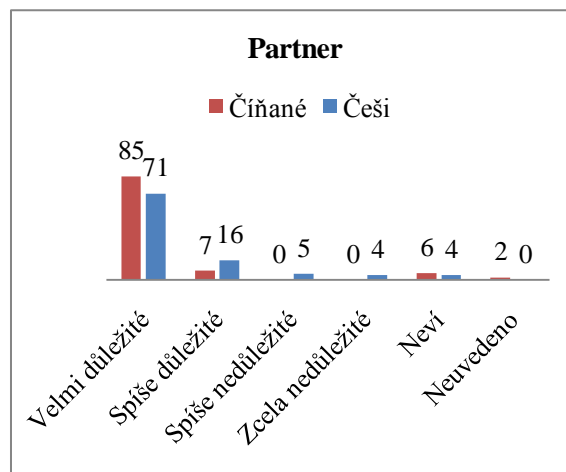

U důležitosti dětí byl největší výkyv u ohodnocení „neví“ a „spíše důležité“. O 8% více Čiňanů než Čechů nevědělo, jak důležité jsou pro ně děti, z důvodu že můj vzorek čínských respondentů byl menší a zároveň obsahoval hodně mladých respondentů, kteří ještě děti nemají. Pro 7% více Čechů než Čiňanů jsou děti spíše důležité.

Celkově jsou děti pro Čiňany i Čechy přibližně stejně důležité.

3.23.7 Partner

Graf 29: Partner

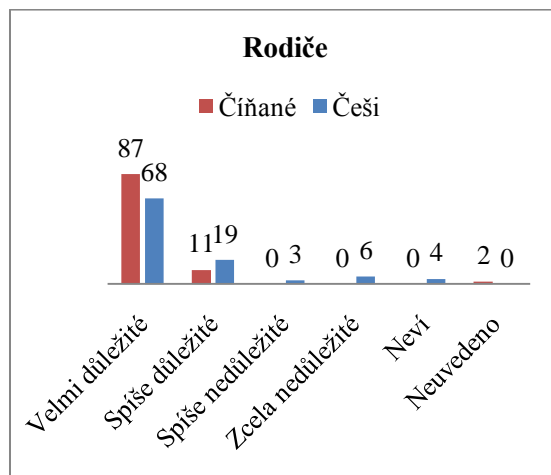
Při určování důležitosti partnera byly největší výkyvy u ohodnocení „velmi důležité“ a „spíše důležité“. Pro 14% více Čiňanů než Čechů je partner velmi důležitý. Pro 9% více Čechů než Čiňanů je partner spíše důležitý. Pro 5% Čechů je partner spíše nedůležitý a

zároveň pro 4% Čechů je partner zcela nedůležitý. Hodnocení „spíše nedůležité“ a „zcela nedůležité“ Číňané vůbec neoznčili.

Z toho vyplývá, že partner je důležitější pro Číňany.

3.23.8 Rodiče

Graf 30: Rodiče

Při určování důležitosti rodičů byl největší výkyv v ohodnocení „velmi důležité“. Pro 19% více Číňanů než Čechů jsou rodiče velmi důležití. Pro 8% více Čechů než Číňanů jsou rodiče spíše důležití. Pro 6% Čechů jsou rodiče zcela nedůležití. Pro 3% Čechů jsou rodiče spíše nedůležití. Ohodnocení „nedůležitý“ Číňané vůbec neoznčili.

Z toho vyplývá, že rodiče jsou mnohem důležitější pro Číňany než pro Čechy.

3.23.9 Shrnutí faktorů

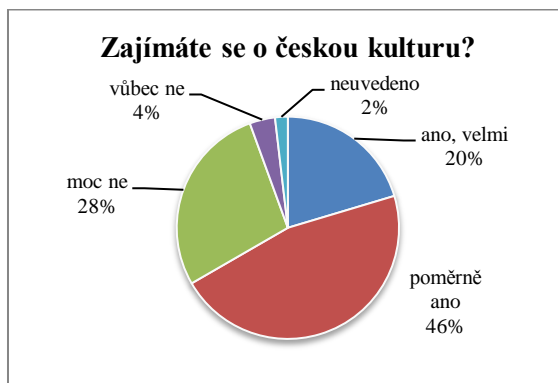
Pokud bychom shrnuli hodnocení oblastí života Čechů a Číňanů, došli bychom k závěru, že:

- práce je o něco důležitější pro Číňany než pro Čechy.
- rodina je přibližně stejně důležitá pro Číňany i Čechy.
- přátelé jsou přibližně stejně důležití pro Číňany i Čechy.
- volný čas je mnohem důležitější pro Čechy než pro Číňany.
- politika je přibližně stejně (ne)důležitá pro Číňany i Čechy.
- děti jsou přibližně stejně důležité pro Číňany i Čechy.
- partner je důležitější pro Číňany než pro Čechy.
- rodiče jsou mnohem důležitější pro Číňany než pro Čechy.

Číňané se liší od Čechů v hodnocení oblastí: práce, volný čas, partner a rodiče. Největší 25% výkyv se týká volného času.

3.24 Zájem o českou kulturu

Graf 31: Zájem o českou kulturu

Otázka na zájem o českou kulturu obsahovala jak předem dané možnosti odpovědí, tak otázku „proč?“ na zdůvodnění dané odpovědi.

Nejvíce respondentů (46%, 25 r.) uvedlo, že se o českou kulturu poměrně zajímá. 28% dotázaných (15 r.) na tuto otázku odpovědělo „moc ne“. 20% dotazovaných (11 r.) uvedlo, že se o českou kulturu velmi zajímají. 2 respondenti odpověděli, že se o českou kulturu vůbec nezajímají a jeden respondent na tuto otázku neodpověděl.

29 respondentů svoji odpověď dále rozvedlo. 9 dotazovaných uvedlo, že česká kultura je jiná než čínská a že rádi poznávají jiné kultury. 6 respondentů dodalo, že nemají dostatek času na to, aby se o českou kulturu zajímali. 5 respondentů odpovědělo, že se jim líbí česká umělecká díla: hudba, architektura, literatura. Stejný počet dotazovaných uvedl, že jim v ocenění české kultury brání jazyková bariéra.

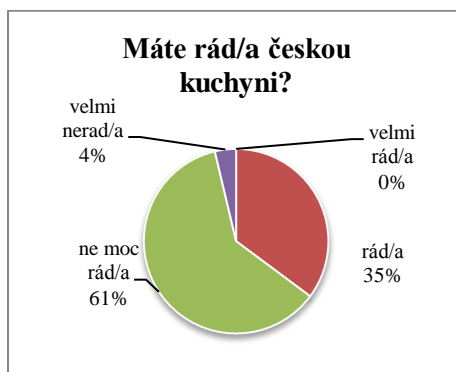
3.25 Názor na českou kulturu

U této otázky měli respondenti napsat svůj názor na českou kulturu. Tato otázka byla otevřená, bez předem daných možností odpovědi.

19 respondentů na tuto otázku odpovědělo. (Do tohoto počtu nejsou započtení respondenti, kteří uvedli, že nerozumí jazyku, nebo neví nic o české kultuře.) 7 respondentů odpovědělo, že obdivují česká umělecká díla: hudbu, architekturu, literaturu. Názory byly velmi specifické, proto se většinou nedaly moc zobecnit. Některé názory uvádím níže v mé práci v části „Vybrané zajímavosti z dotazníků“.

3.26 Oblíbenost české kuchyně

Graf 32: Oblíbenost české kuchyně

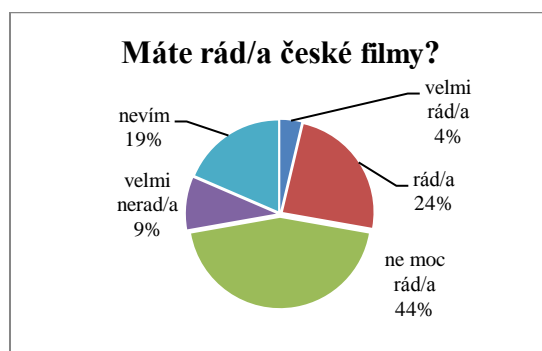

Většina respondentů (61%, 33 r.) uvedla, že českou kuchyni nemá moc ráda. 35% dotázaných (19 r.) odpovědělo, že českou kuchyni rádi mají. 2 respondenti uvedli, že českou kuchyni mají velmi neradi. Nikdo z respondentů nevedl, že by měl českou kuchyni velmi rád.

Rozdíly ve stravování v Čechách i v Číně jsou jasně patrné. Přesto, že i v samotné Číně se od sebe různé kuchyně liší, dá se říci, že je čínská kuchyně zdravější, lehčí, plná zeleniny a netučného masa. (Zdroj *www 4 v S. p.*) České tradiční pokrmy z tučných mas s nedostatkem zeleniny proto respondentům spíše nechutnají.

3.27 Oblíbenost českých filmů

Graf 33: Oblíbenost českých filmů

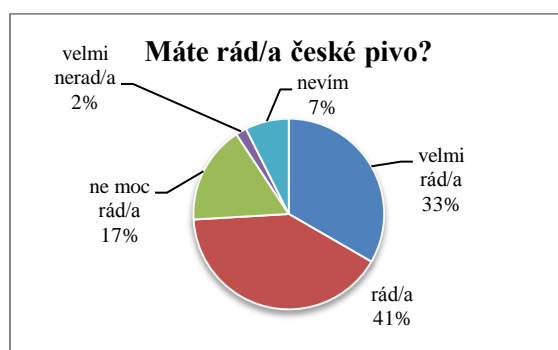

44% dotázaných (24 r.) uvedlo, že české filmy moc rádi nemají. 24% respondentů (13 r.) odpovědělo, že české filmy rádo má. 19% dotázaných (10 r.) uvedlo, že neví. 9% respondentů (5 r.) uvedlo, že mají české filmy velmi neradi. 2 respondenti odpověděli, že české filmy mají velmi rádi.

Celkově se tedy respondentům české filmy spíše nelíbí. Tento výsledek se dá přičíst rozdílnosti kultur a zároveň nedostatečné znalosti českého jazyka. Češi mají také jiný smysl pro humor, a proto spoustu českých filmů Číňané prostě nepochopí.

3.28 Oblíbenost českého piva

Graf 34: Oblíbenost českého piva

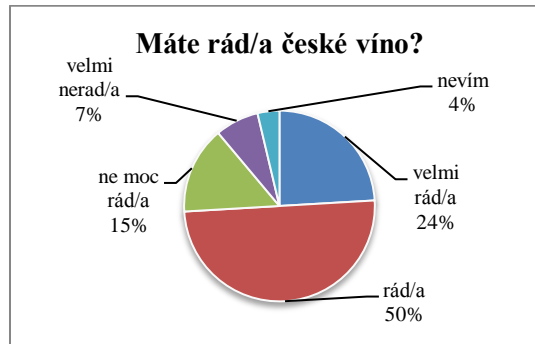

41% dotázaných (22 r.) uvedlo, že mají české pivo rádi. 33% dotazovaných (18 r.) má české pivo velmi rádo. 17% dotazovaných (9 r.) nemá české pivo moc rádo. Jedna respondentka uvedla, že má české pivo velmi nerada. 7% dotázaných (4 r.) na tuto otázku neumělo odpovědět.

V Číně se vždy tradičně nejvíce pilo tzv. rýžové víno, které však nemělo s českým vínem nic společného, protože se samozřejmě nevyrábělo z vinných hroznů. Z tohoto důvodu se tento nápoj blížil spíše k označení pivo než víno. Čeští sládky se v Číně podělili se svými dovednostmi a Číňané také proto začali vařit a pít pivo. Pivo je v současné době v Číně velmi oblíbeným nápojem. Což odpovídá výsledku výzkumu, že české pivo celkově slaví u respondentů úspěch.

3.29 Oblíbenost českého vína

Graf 35: Oblíbenost českého vína

50% dotázaných (27 r.) uvedlo, že má rádo české víno. 24% dotázaných (13 r.) má české víno velmi rádo. 15% dotázaných (8 r.) odpovědělo, že české víno nemá moc rádo. 7% dotázaných (4 r.) má české víno velmi nerado. 2 respondentky na tuto otázku neuměly odpovědět.

Obecně mají Číňané víno rádi méně, proto je zajímavý výsledek výzkumu, že stejně jako pivo i české víno se celkově u respondentů těší velké oblibě.

3.30 Vybrané zajímavosti z dotazníků

V této části uvádím zajímavé výňatky z dotazníků (leckdy kuriozity), postřehy Číňanů, jejich dodatky. U některých ohlasů připojuji i bližší identifikaci respondenta, zvláště pokud jej cituji. Některé názory si mohou protirečit - je patrné, že různí lidé mají různé zkušenosti.

3.30.1 Kladné ohlasy:

- Respondentka (33 let, žijící 2,5 roku ve Zlíně) obdivuje český granát (drahý kámen), krystal, ovoce, třešně, hrušky a švestky.
- Kdo má trvalý pobyt, má právo volit.
- Respondent (40let, žijící již 17 let v Praze): „ČR se mi líbí moc, je to moje druhá vlast.“
- Respondent (41 let, žijící 8 let v Praze) si přeje, aby všichni Číňané v ČR byli zdraví a veselí.
- Čechy jsou sice malé, ale zato mají obrovský kulturní rozmach - hudební velikáni Smetana a Dvořák, nádherné architektonické slohy.
- Čechy mají světově proslulou literaturu (Kundera) a kreslené filmy.

- Češi jsou inteligentní a kultivovaní, je zde dobrý vzdělávací systém.
- Lidé z jižní Moravy jsou upřímní a živí.
- Respondentce (33 let, žijící 2,5 roku ve Zlíně) se líbí publikované názory.
- Respondent (32 let, žijící 13 let v Praze): „Česká kultura je romantická, tajuplná a tolerantní.“
- Respondent (25 let, žijící 3 roky ve Zlíně): „Češi nejsou ovlivněni jinými kulturami, mají vlastní myšlenkový proud.“
- Čechy jsou sice malé, ale kultura a literatura jsou unikátní.
- Respondentka (23 let žijící 3 roky v Praze): „Líbí se mi Kafka, Zlatá ulička a hudební festivaly.“
- Praha je krásné město.
- V ČR jsou dobré sociální podmínky.
- „Češi jsou přátelští.“ (muž, 41 let, žijící 8 let v Praze)
- Respondentka (34 let, žijící 15 let v Praze) se v ČR cítí svobodná.
- „V ČR je oproti Číně lepší životní prostředí, málo lidí a životní tempo je klidnější.“ (žena, 28 let, žijící 3 roky ve Zlíně)
- „Města jsou čistá a klidná, lidé přátelští.“ (žena, 29 let, žijící 1 rok v Olomouci)
- „Ochrana životního prostředí je vysoká.“ (muž, 25 let, žijící 3 roky ve Zlíně)

3.30.2 Záporné ohlasy:

- Málo lidí v ČR umí anglicky.
- Pro udělení trvalého pobytu je třeba projít testem z češtiny, což není v jiných evropských zemích podmínkou.
- Proces prodlužování pobytu je čím dál složitější, pořad se mění.
- Dlouhé fronty na úradech cizinecké policie. „Neváží si času cizinců, klidně nás tam nechají půl dne stát a pak nás stejně pošlou pryč, aniž bychom si vyřídili, co potřebujeme.“ (muž, 42 let, žijící 13 let v Praze)
- Policie dělá Číňanům schválnosti, hledá záminky k vyhoštění.
- „Celníci příliš často kontrolují sklad, ruší náš obchod.“ (muž 42 let, žijící 13 let v Praze)
- „Česká vláda je vůči cizincům nepřátelská.“ (muž, 23 let, žijící 2,5 roku v Praze)
- Ostatní západní země s Čínou čile obchodují, ale ČR je pasivní.
- Úřady práce jsou vůči cizincům rasistické.

- „Češi by neměli být tak úzkoprsí, ale snažit se přijmout i jiné kultury.“(žena 43 let, žijící 18 let v Praze)
- V Praze je špatná veřejná bezpečnost.
- Češi středního a staršího věku nejsou dostatečně otevření.
- Respondentka (62 let, žijící 15 let v Praze) nechápe, že taková malá země mluví tak náročným jazykem. A ještě ke všemu jsou na to Češi hrdí.
- „Nedokážu si zvyknout na český životní styl, české jídlo a podnebí.“(žena, 43 let, žijící 18 let v Praze)

3.31 Rozhovor s paní Tang Yunling Ruskovou

Do své práce bych ráda zařadila zajímavé informace získané rozhovorem s paní Tang Yunling Ruskovou, Češkou čínského původu, která mi velmi ochotně a zcela nezištně pomohla získat vyplněné dotazníky. Je to velmi milá, hodná, energická, 75letá paní. Paní Tang Yunling Rusková, předsedkyně Krajského sdružení Číňanů žijících v České republice, žije v ČR již 53 let, od svých 22 let. V 17 letech v Číně potkala svého budoucího muže, Jaroslava Ruska, který byl ve své době jedním ze čtyř Evropanů, kteří byli posláni na studia do Číny. Spolu poté odjeli do ČR, vzali se a založili rodinu. Mají dvě dcery a pět vnoučat žijících v ČR.

Paní Rusková se mi svěřila se svými starostmi ohledně návštěvy své sestry v ČR. Její sestře je 77 let, žije v Číně, maluje obrazy a kaligrafie. Protože obě dvě před rokem ovdověly, chtěla paní Rusková svou sestru pozvat na rok do ČR, ukázat jí krásy naší země. Plánovala, jak v ČR své sestře uspořádá výstavu obrazů a kaligrafií. Sestra by tady mohla malovat české hrady a zámky, přírodu a pak by naopak mohla uspořádat výstavu v Číně.

Žádost o povolení ročního pobytu její sestry v ČR však byla zamítnuta, protože sestra je prý jen vedlejší příbuzný a český zákon to nedovoluje. Žádala tedy o udělení výjimky, ale žádost byla bez udání důvodu zamítnuta. Mluvila s ministrem vnitra a vyličila mu svoji žádost. Ten jí řekl, ať mu napíše, že se na to podívá. Pan ministr však její žádost asi ani nedostal do rukou, rozhodnutí jí poslal vedoucí cizinecké policie.

Paní Rusková z toho byla velmi smutná, ale rozhodnutá pokračovat ve svém snažení. *„Já pracuji ve prospěch České republiky a jejich zájmů a přesto nejsou schopni udělat mi výjimku. Moje sestra by tady nikomu práci nebrala, jen by utrácela své peníze.“*

Paní Rusková poukázala na chybu, že do ČR po sametové revoluci vláda hromadně pouštěla cizince, na které Češi nebyli ani duševně ani materiálně připravení. Mezi nimi byli i Číňané ovlivnění kulturní revolucí, bez vzdělání, různé pochybné existence, zločinci, kteří tady napáchali spoustu trestných činů, únosů, vydírání a zabíjení (mezi Číňany). V Maďarsku udělali pro Číňany bezvízové styky, a ti pak měli odtud do ČR lehký přístup.

Sdružení Číňanů (viz. *Krajanské sdružení Číňanů žijících v České republice* níže v textu) založila kvůli tomu, že se už nemohla dívat na to, jakou jí její krajané dělají v ČR ostudu. Pomohla lidem, kterým bylo ublíženo, spolupracovala s policií a přispěla tak k přerušení různých zločinů. Je ráda, že tito čínští zločinci se většinou vrátili zpět do Číny.

Největší chyba je podle paní Ruskové pouštět do ČR cizince bez kontroly, výběru, a že se policie nechává podplatit. Na cizinecké policii prý berou úplatky od čínských pašeráků lidí, tzv. „hadích hlav“ (蛇头, shetou). Pašeráci berou 500 USD za hlavu, 300 USD si nechávají pro sebe a 200 USD dostane policista. V pohraničí se prý pašují celé mikrobusey. Nějaký pašerák prý paní Ruskové nepokrytě sdělil, že se s policisty kamarádí a že si dávají „dárky“.

„Pašeráci vědí, že český policajt je levný. Německý se nedá podplatit, ale na Slovensku a v Itálii se běžně podplácí.“

Paní Rusková doporučuje, aby vláda dělala výběr lidí, kteří chtějí v ČR žít a tím zabránit vniku zločinců a pochybných existencí. Ptát se proč zde chce dotyčný žít, jaké má vzdělání, kolik má peněz a v jaké bance. *„Měl by se dělat přirozený výběr. Nevyděláváš, nemáš zdravotní a sociální pojištění, tak tady nemáš co dělat, protože nedodržuješ zákony ČR.“* Domnívá se, že český lid má právo si vybírat, koho tady chce mít a koho ne. Nemá to nic společného s rasismem, protože se nerozhoduje na základě barvy kůže, ale na základě toho, jaké má člověk hodnoty, jaké zaujímá postoje.

*„Číňané, někteří bez úrovně, ke mně přijdou domů, chodí tam v botách, kouří, propálí koberec. Někteří jsou strašně hluční, hlavně ti z venkova pořád všude řvou, v metru, v autobuse. Vůbec se nedivím, že když někdo pronajímá byt a slyší o Číňanech, tak jim ten byt pronajmout nechce. Já jsem to v novinách (viz. *Česko-čínský zpravodaj* níže v textu) napsala nejednou, aby se Číňané chovali kultivovaně... “* Varovat je její životní zásada, chce nabádat své krajany, aby nedělali ostudu.

Paní Ruskové se nelíbí, že Vietnamci v ČR vlastní 3000 večerek a zabírají pracovní místa Čechům.

„Kdybychom si tady žili nad poměry a všichni tady byli zaměstnaní, taky bychom si sem mohli vzít cizince, kteří by pracovali na pracovních místech, která by Češi již nechtěli zastávat, ale teď tady u nás klesá životní úroveň, potraviny se zdražují. Jsme malá země a sotva stačíme sami na sebe, to je normální reakce, že tady nechceme cizince.“

Tohoto výzkumu si cení. Navrhuje ale, udělat průzkum mezi Čechy, co si myslí o cizincích a zda jsou rasističtí nebo ne.

Poukazuje na zvláštní věc, že za celý život zde nikdy necítila rasismus, teprve až teď v poslední době. *„V autobuse proti mně seděl nějaký mladík, podívala jsem se na něj a on mi řekl, ať na něj nečumím a vypadnu z České republiky. Ať jdu domů sázet naši rýži. Já jsem se smála a řekla mu, že má smůlu. Já jsem česká občanka, já jsem tady doma. Nikdo se mě nezastal.“* Nálada se tady hodně změnila, když sem přijela, bylo jí 22 let, všude vládla přátelská atmosféra. *„S manželem jsme šli za ručičku a nějaký starý pán, na nás volal a dával nám plný košík hrušek. Já jsem byla nadšená, ale to bylo před padesáti lety...až teď se na mě lidi dívají podezřívavě, úkosem.“*

3.31.1 Krajské sdružení Číňanů žijících v České republice

„Krajské sdružení Číňanů žijících v České republice (Lü tie chua-žen lien-i-chuej) se sídlem v Praze 4, Sládkovičova 1241, bylo jako samostatný a nezávislý právní subjekt založeno v roce 1998 z iniciativy několika Číňanů dlouhodobě žijících v ČR. Jeho stanoví schválil Civilně-správní úsek ministerstva vnitra ČR dne 15. září 1998. Mezi hlavní cíle Sdružení patří pomoc při integrování Číňanů do české společnosti a při vytváření vhodných podmínek pro jejich studium či práci. Dlouhodobě hodlá přispívat k rozvoji vzájemných kulturních, ekonomických, vědeckopedagogických či tělovýchovných kontaktů, napomáhat vzniku různých organizací a spolků sloužících cílům Sdružení.“ (OBUCHOVÁ, 2001: 30)

3.31.2 Česko-čínský zpravodaj

„Pro své členy i další zájemce začalo Sdružení v únoru 1999 vydávat občasník, v současnosti dvojtýdeník Tie Chua tung-sün (Česko-čínský zpravodaj). Je bezplatně distribuován ve zdejší čínské komunitě v nákladu 500 až 700 výtisků. Informuje v něm čtenáře nejen o své činnosti, ale ve stručném přehledu přináší i nejdůležitější události z dění v České republice, informace o české ekonomice, přehled hlavních zpráv z českého tisku, atd. Přetiskuje též důležité zprávy z Číny a ze světa a reklamy čínských podnikatelů působících v ČR. Pro mnohé odběratele je však zřejmě nejdůležitější část, kterou můžeme pojmenovat „Udělej si sám“ (c' - ti tung šou laj pan), v níž se uvádějí české formuláře spolu s čínským překladem a vysvětlujícím komentářem, jak a kde správně a rychle vyřídit některé důležité záležitosti (například získání rodného čísla, přesměrování poštovních zásilek po přestěhování, prodloužení povolení

k pobytu apod.), dále se čtenáři dovědí, co je například DPH a jak se vypočítá, jak vyplnit paragon či sčítací archy atd. atd.“ (OBUCHOVÁ, 2001: 30-31)

3.31.3 Komentář rozhovoru

Problémy s korupcí a podplácením cizinecké policie v ČR „jemně“ zmiňuje i pracovní studie Ministerstva práce a sociálních věcí *Analýza postavení cizinců dlouhodobě žijících v ČR a návrh optimalizačních kroků* z října 2004.

„Fenomén korupce také je – podle výpovědí – implicitní součástí dnešního těžkopádného a nepřátelského byrokratického systému vstupní a pobytové agendy cizinců. Její rozsah samozřejmě nelze odhadnout a nejde patrně o uniformní páteř funkčnosti dnešního systému. Je však skutečností, že přímé i nepřímé zmínky o ovlivnitelnosti systému korupcí, a to jak z hlediska časové náročnosti, tak z hlediska výsledku, nelze přehlédnout.“ (Analýza postavení cizinců..., 2004: 13)

Analýza dodává, že cizinecký zákon je špatně nastavený a uvrhuje tak cizince do právně nejisté pozice. Na žádné rozhodnutí neexistuje právní nárok. Navíc je na cizincích vyžadováno spousty formálních požadavků, které jim však nemohou zaručit, že jejich záležitosti budou kladně vyřízeny.

„Klíčovou příčinou současné situace je nastavení cizineckého zákona, jehož celková filosofie i konkrétní ustanovení mají vůči cizincům restriktivní charakter. Zákon neřeší otázky integrace cizinců. Místo toho klade množství formálních požadavků na cizince, zatímco státním orgánům dává velký prostor pro volnou správní úvahu a rozhodnutí.“ (Analýza postavení cizinců..., 2004: 14)

Studie také potvrzuje, že pracovníci cizinecké policie se obvykle chovají k cizincům povýšeně a neochotně a nedisponují znalostí cizích jazyků.

Tato analýza si dala za cíl navrhnout změny v postavení cizinců v ČR za účelem odstranění překážek, které brání cizincům žít kvalitní, bezproblémový pracovní a soukromý život v ČR.

Vzhledem k tomu, že z mého šetření vychází najevo velká nespokojenost cizinců, potvrzená jak respondenty, tak paní Ruskovou, domnívám se, že moc nápravných kroků vláda od té doby ještě neprovedla.

4 Diskuze

Sociologický výzkum získal velké množství empirických dat a přinesl mnoho zajímavých informací ohledně čínské menšiny v České republice.

Skupina respondentů byla rozmanitá. Dotazník vyplnili respondenti různých věkových kategorií, s různým vzděláním a rozdílným zaměstnáním. Touto rozmanitostí faktorů přispěli k větší reprezentativnosti výzkumu.

Většina respondentů se rozhodla k životu v ČR kvůli lepší práci, nebo kvůli tomu, že tady mají svoji rodinu. Jedná se o tzv. ekonomickou migraci. Nejvíce respondentů v ČR pracuje v restauraci a v obchodě, což jsou oblasti, ve kterých se mohou Číňané v ČR nejlépe prosadit a uplatnit. Zároveň z výzkumu vyplynulo, že nejvíce dotázaných chce z ČR odejít a že neplánují se zde usadit natrvalo, ale přitom v ČR respondenti průměrně žijí již 8,7 let a zároveň zde má většina respondentů dlouhodobý či trvalý pobyt, což se s tímto zjištěním neshoduje. Vysvětlením tohoto paradoxu je, že Číňané se tradičně chtějí vracet do své vlasti, aby zde zemřeli a byli pohřbeni. Celkově mají tedy respondenti spíše tendenci se v ČR usadit natrvalo. Znalost českého jazyka je uplatnitelná pouze v ČR, což také může podporovat jejich rozhodnutí zde zůstat.

Největší počet respondentů přišel do České republiky z pobřežních provincií Zhejiang, Fujian, Jiangsu, Hebei a z pobřežního města pod ústřední správou Shanghai. Domnívám se, že důvodem odchodu respondentů z nejvíce zastoupených provincií (a měst pod ústřední správou) může být i fakt, že patří mezi nejlidnatější a nejbohatší administrativní území Číny.

Většina respondentů uvedla, že je v manželském svazku s osobou stejné národnosti. 2 respondentky odpověděly, že jsou vdané za Čecha. 20% respondentů uvedlo, že jsou svobodní. Tento počet odpovídal 6 ženám a 5 mužům.

Obecně se traduje, že do zahraničí vždy přijede nejdříve muž a poté, co se finančně zajistí, přijíždí za ním i jeho žena. Tento výzkum ale zjistil zajímavý fakt, že i svobodné ženy vyjíždí samy do zahraničí, což potvrzuje jejich čím dál větší emancipaci.

Celkový počet dětí respondentů byl 64, ale skutečné číslo bude menší, vezmeme-li v úvahu, že dotazníky vyplňovali oba manželé.

Průměrný počet dětí na jednu ženu byl 1,04. Z tohoto důvodu docházím k závěru, že se čínské ženy do ČR nestěhovali z důvodu uplatnění možnosti mít více než jedno dítě (politika jednoho dítěte v Číně).

Má první hypotéza se týkala spokojenosti Číňanů v České republice.

S celkovou spokojeností Číňanů v ČR souvisí také otázka spokojenosti s českými úřady. Ukázalo se, že významná většina dotázaných je s českými úřady nespokojená. Toto zjištění bylo podpořeno i v rozhovoru s paní Tang Yunling Ruskovou. K tomuto faktu přispívá i to, že česká vláda stále neposkytuje cizincům takové podmínky, aby všechna povolení k pobytu a jim podobné záležitosti probíhaly hladce a ke spokojenosti cizinců. Potíže s korupcí v cizinecké policii a neprofesionální chování jejích zaměstnanců bylo nastíněno i v *Analýze postavení cizinců dlouhodobě žijících v ČR*.

Podmínky bydlení Číňanů v ČR také souvisí s celkovou spokojeností. Z výzkumu vyplynulo, že podmínky bydlení jsou pro respondenty dobré.

Alarmující zjištění se však týká rasové diskriminace, kde naprostá většina dotázaných (72%)! uvedla, že se s rasovou diskriminací v ČR vůči vlastní osobě setkala. Rasová diskriminace se nejvíce projevuje na českých úřadech a zejména na úřadech cizinecké policie. Rasovou diskriminaci potvrzuje i paní Rusková.

Nespokojenost Číňanů může plynout i z neadekvátního zaměstnání k ohledu k jejich nejvyššímu dosaženému vzdělání, které je, jak z výzkumu vyplynulo, na nezvykle velmi vysoké úrovni. Více jak polovina respondentů dosáhla nějaké formy vzdělání na vysoké škole.

Z odpovědí na otázku spokojenosti v ČR vyplývá, že celková spokojenost respondentů není jednoznačně dobrá či špatná. Sice většina, ale pouze 54% respondentů uvedlo, že jsou v ČR spokojeni. 44% respondentů je v ČR nespokojených.

Když uvážím výsledky všech otázek týkajících se spokojenosti, nemůžu tvrdit, že můj předpoklad spokojenosti byl potvrzen. Tato hypotéza byla vyvrácena.

Moje druhá hypotéza se týkala zájmu Číňanů o českou kulturu.

Odpovědi ukázaly, že většina respondentů se o českou kulturu zajímá a mnoho dotázaných chválí její kvality. Za zájem o českou kulturu také považují snahu naučit se český jazyk a z průzkumu vyplývá, že většina respondentů alespoň trochu česky mluvit umí.

Zároveň si ale uvědomuji, že umět český jazyk je pro Číňany nutnost, pokud zde chtějí žít spokojený život, takže snaha naučit se česky není čistě zájmového, ale i utilitárního charakteru. Většina respondentů má ráda české pivo a víno.

Na základě těchto výsledků výzkumu konstatuji, že moje hypotéza týkající se zájmu Číňanů o českou kulturu byla pravdivá a je potvrzená.

Porovnáním důležitosti předem uvedených oblastí života pro Čechy a Číňany vyšlo najevo, že tyto dva národy se liší v náhledu na důležitost práce, volného času, partnera a rodičů. Rodina, přátelé, politika a děti jsou přibližně stejně důležité pro oba národy. Práce, partner a rodiče jsou důležitější pro Číňany než pro Čechy. Volný čas je důležitější pro Čechy než pro Číňany.

Zdá se, že vláda České republiky by měla zapracovat na zlepšení všeobecných podmínek cizinců zde žijících, zejména řešit otázku rasové diskriminace na úřadech. Neprofesionální chování úředních zaměstnanců a jejich nedostatečná jazyková vybavenost vrhá špatné světlo na celou ČR a její obyvatele.

Souhlasím s názorem paní Ruskové o vhodnosti výběru cizinců podle předem určených kritérií zaměřujících se na jejich chování, morální hodnoty a postoje a jejich případnou kriminální minulost. Tento způsob selekce cizinců úspěšně probíhá i v jiných státech a proto jej považuji za vhodný i pro Českou republiku. Výběrem cizinců, kteří chtějí žít v ČR, by se zajistila vyšší spokojenost všech jejích obyvatel.

Tento sociologický výzkum posloužil jako sonda do čínské menšiny v České republice a zjišťoval úspěšnost metody dotazníku a vhodnou formu komunikace s Číňany žijícími v ČR.

Metoda získávání empirických informací pomocí dotazníku se osvědčila jako metoda efektivní.

Provést detailnější sociologický výzkum v čínské menšině v České republice by bylo vhodné téma pro magisterskou diplomovou práci. Bylo by zajímavé detailněji zjistit formy a důvody rasové diskriminace, nadále se zabývat spokojeností Číňanů v ČR a zjistit způsoby jejího navýšení.

Resumé v anglickém jazyce

This sociological research collected a great quantity of empirical data and brought forward a lot of interesting information about Chinese community in the Czech republic.

The questionnaire was filled in by 54 respondents - males and females of various ages, education and employments.

The most respondents came to the Czech republic due to better employment or because of their family. Most of them work in restaurants and shops. The informants claim they plan to leave the Czech republic but on the other hand most of them own a permanent or long-term residence. This paradox can be explained by a fact, that the Chinese traditionally want to return to China to die and be buried in their homeland. Their overall determination is to stay in the Czech republic permanently.

My hypothesis concerning the contentment of Chinese people in the Czech republic was refuted. The research found out that most of them have experienced some kind of racial discrimination, mostly on the part of Czech authorities. Their overall contentment was not decidedly good or bad.

My hypothesis about the interest of Chinese people in the Czech culture was correct and is confirmed. Most of informants can speak the Czech language at least a little and value Czech culture.

Seznam pramenů

Analýza postavení cizinců dlouhodobě žijících v ČR a návrh optimalizačních kroků.
http://www.mpsv.cz/files/clanky/511/postaveni_cizincu.pdf, (2.12. 2010).

ČIHOVSKÝ, Jaroslav. **Sociologický výzkum.**

http://www.google.cz/url?sa=t&source=web&cd=1&sqi=2&ved=0CBcQFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.upol.cz%2Ffileadmin%2Fuser_upload%2FFTK-dokumenty%2FKatedra_rekreologie%2FSociologicky_vyzkum_def_1.doc&rct=j&q=jarosla v%20% C4% 8Dihovsk% C3% BD% 20sociologick% C3% BD% 20v% C3% BDzkum&ei=7cIRTc OjCpWTjAet3dX1BQ&usg=AFQjCNES2Ko05OFT209wxNAATbhcxwR6lA&sig2=2cwsFo SkZHcI2dY7DqPB1w, (21.12. 2010).

OBUCHOVÁ, Lúbia. **Čínská komunita v České republice 2001.**

http://www.inkluzivniskola.cz/sites/default/files/uploaded/Cinska_komunita_v_CR.pdf, (2.10. 2010).

www 1: Cizinci podle typu pobytu, pohlaví a státního občanství - k 30. 9. 2010.

[http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/t/DC0053CB0B/\\$File/c01t01.pdf](http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/t/DC0053CB0B/$File/c01t01.pdf), (30.11. 2010).

www 2: Cizinci v České republice: Slovník pojmů.

<http://www.cizinci.cz/clanek.php?lg=1&id=4>, (21.12. 2010).

www 3: Co je v našem životě důležité.

http://www.cvvm.cas.cz/upl/zpravy/100217s_ov30512.pdf, (2.11. 2010).

www 4: Čínská kuchyně.

<http://www.icesty.cz/cinska-kuchyne/>, (21.12. 2010).

www 5: Čínská lidová republika.

http://cs.wikipedia.org/wiki/Čínská_lidová_republika, (20.12. 2010).

www 6: List of Chinese administrative divisions by GDP.

http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_China_administrative_divisions_by_GDP, (21.12. 2010).

www 7: List of Chinese administrative divisions by population.

http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_China_administrative_divisions_by_population, (21.12. 2010).

www 8: Náboženské vyznání obyvatelstva České republiky.

http://www.czso.cz/csu/tz.nsf/i/nabozenske_vyznani_obyvatelstva_ceske_republiky_23_12_04, (1.12. 2010).

www 9: Náš vztah k jiným národům a národnostem.

http://www.cvvm.cas.cz/upl/zpravy/100459s_ov50325.pdf, (2.10. 2010).

www 10: Rodinný stav.

http://www.demografie.info/?cz_rodinnystav, (20.12. 2010).

Seznam literatury

ZICH, František. *Úvod do sociologického výzkumu.*

Praha: Vysoká škola finanční a správní, o.p.s., 2004. ISBN 80-86754-19-7.

Seznam příloh

1. Příloha 1. - Nejpočetnější menšiny v ČR- k 30. 9. 2010
2. Příloha 2. - Vztah Čechů k národnostem
3. Příloha 3. - Dotazník v čínštině
4. Příloha 4. - Volný překlad dotazníku do češtiny

Přílohy

Příloha 1. – Nejpočetnější menšiny v ČR- k 30. 9. 2010

Do své práce zařazuji nejaktuálnější počet národnostních menšin žijících v České republice získaný ze zprávy Českého statistického úřadu. (Zdroj *www I v S. p.*)

Následující dvě tabulky uvádějí počty obyvatel národnostních menšin v ČR (včetně čínské menšiny) a porovnání čínské menšiny vzhledem k ostatním menšinám.

Tabulka 3: Nejpočetnější menšiny v ČR- k 30. 9. 2010

Nejpočetnější menšiny v ČR- k 30. 9. 2010		
	celkem	trvalý pobyt
Ukrajina	126521	46183
Vietnam	60605	36434
Slovensko	71676	28543
Rusko	31297	13445
Polsko	18328	10980
Německo	13577	4428
Čína	5425	3330
Bulharsko	6800	3109
USA	6031	2743
Moldavsko	9136	2591
Mongolsko	5559	2030

Podle zprávy Českého statistického úřadu žilo v České republice k 30.9.2010 5425 čínských občanů, z toho 3330 zde mělo trvalý pobyt. Těmito čísly drží Číňané druhou příčku v porovnání s celou Asií (bez Ruska). Mongolové žijící v ČR s celkovým počtem 5559 mongolských občanů sice Číňany předčili, ale počet Mongolů, kteří zde mají trvalý pobyt, je nižší (trvalý pobyt - 2030). Všechna tato čísla jsou ale poněkud zanedbatelná v porovnání s Vietnamci žijícími v ČR, kteří zcela přehledně vedou s počtem 60 605 (trvalý pobyt - 36 434). Nejpočetnější menšinu v ČR tvoří v současné době obyvatelé Ukrajiny počtem 126 521(trvalý pobyt - 46 183).

Tabulka 4: Celkový počet cizinců v ČR-k 30. 9. 2010

Celkový počet cizinců v ČR-k 30. 9. 2010		
cizinců v ČR	celkem	trvalý pobyt
	425 568	187 840

Celkový počet cizinců v ČR byl k 30.9.2010 425 568 (trvalý pobyt-187 840).

Příloha 2. - Vztah Čechů k národnostem

Ve své práci uvádím výsledky tiskové zprávy Sociologického ústavu AV ČR z roku 2005 zjišťující vztah Čechů k jiným národům a národnostem. (Zdroj *www 9 v S. p.*) Ve zprávě byli uvedeni i Číňané a proto mi přišlo zajímavé zveřejnit, jaký vztah mají Češi k Číňanům oproti jiným národnostem.

Tabulka 5:Vztah Čechů k národnostem

Vztah Čechů k národnostem			
Vztah k:		Vztah k:	
Čechům	1,7	Němcům	3,5
Slovákům	2,0	Izraelcům	3,9
Francouzům	2,3	Rusům	4,0
Švédům	2,5	Srbům	4,0
Angličanům	2,6	Číňanům	4,1
Polákům	2,7	Vietnamcům	4,2
Rakušanům	2,8	Ukrajincům	4,3
Řekům	2,9	Turkům	4,4
Maďarům	3,0	Afgháncům	4,6
Japoncům	3,1	Iráčanům	4,6
Američanům	3,3	Palestincům	4,7
Indům	3,4	Romům	5,5

Z tabulky vyplývá, že se Číňané netěší moc velké oblibě u Čechů. Na stupnici od 1 (velmi sympatičtí) do 7 (velmi nesympatičtí) získali podprůměrnou přízeň číslem 4,1. V oblibě u Čechů Číňany těsně předčili Srbové (4,0), Rusové (4,0), Izraelci (3,9), dále Němci (3,5), Indové (3,4) a Američané (3,3). Na druhou stranu se v oblibě Číňané umístili lépe než Vietnamci (4,2), Ukrajinci (4,3), Turci (4,4), Afghánci (4,6), Iráčané (4,6) a Palestinci (4,7).

Nejlepší vztah mají Češi sami k sobě (1,7), ke Slovákům (2,0), Francouzům (2,3) a Švédům (2,5). Úplně nejhorší bodování získali Romové číslem 5,5.

Příloha 3. - Dotazník v čínštině

中国人在捷克 - 社会学的研究

您好，

我叫 Klára Závodská (柯小曼)，我是捷克大学三年级的学生，在 Olomouc 的 Palacký 大学学习汉语。我的学士论文题目是“中国人在捷克-社会学的研究”。这份问卷主要了解中国人在捷克满不满意，做什么，喜不喜欢捷克等等。问卷对象为十五岁以上在捷克的中国人，方式为匿名。

请将您填写好的问卷发送至本人电子邮箱：klarushka@email.cz。您可以使用自己的邮箱发送，或者登录我在 mail.google.com 申请的电子邮箱，账户为 zhongguowenjuan@gmail.com，密码是 woxiangyaohuida。

本人承诺问卷调查绝对采取匿名方式。请您尽可能填写真实详细。

十分感谢!

1, 您的性别: a)男 b)女

2, 您的年龄: _____

3, 您的籍贯(省份): _____

4, 您的宗教是(可以多选): a) 无神论 b) 基督教 c) 佛教 d) 道教 e) 儒学 f) 伊斯兰教
g) 其它宗教: _____ h) 我不想回答

5, 您的最高学历? a)小学 b)初中 c)高中 d)中专 e)本科 f)大专 g)硕士 h)博士

6, 您的婚姻状况? a)已婚 b)未婚 c)离异 d)寡妇/鳏

7, 您的女朋友/男朋友/丈夫/妻子是什么民族? _____

8, 您有几个孩子? _____

9, 您在捷克住了多长时间? _____年

10, 您在捷克已获得哪种类型的居留权? a)短期居留权 b)长期居留权 c)永久居留权

11, 您会不会说捷克语? a)会, 流利 b)会, 不流利 c)会, 只是一点点 d)不会

12, 您还会说什么语言? _____

13, 在捷克, 您住在哪个城市? _____

14, 在捷克您的住房条件好不好? a)很好 b)好 c)不太好 d)很不好

15, 在捷克, 您做什么工作? _____

16, 在中国时, 您曾做过什么工作? _____

17, 您打不打算回中国生活? a)要回去中国 b)要住在捷克 c)要住在其它国家
d)还不知道

18, 您对在捷克的生活满意吗? a)很满意 b)满意 c)不太满意 d)不满意

为什么?

19, 您在捷克受到过种族歧视吗? a) 受到过 b) 没有受到过

20, 为什么离开中国去国外生活(可以多选): a)有更好的工作 b)有家人 c) 旅行
d)学习 e) 其它原因: 是什么?

21, 为什么想在捷克生活和工作 (可以多选): a)有更好的工作 b)有家人 c) 旅行
d)学习 e) 其它原因: 是什么?

22, 对捷克的机关部门满意吗? a)很满意 b)满意 c)不太满意 d)不满意

23, 请根据您的个人观点, 对以下各项内容的重要性指定一个数字:

(1=很重要 2=比较重要 3=比较不重要 4=完全不重要 5=不知道)

工作 _____

家庭 _____

朋友 _____

闲暇, 娱乐 _____

政治 _____

儿女 _____

爱人 _____

父母 _____

24, 对捷克的文化您感兴趣吗? a)很感兴趣 b)比较感兴趣 c)比较不感兴趣
d)很不感兴趣

为什么:

25, 您对捷克文化的看法是什么?

-
-
- 26, 您喜不喜欢捷克的食物? a)很喜欢 b)喜欢 c)不太喜欢 d)很不喜欢 e)不知道
- 27, 您喜不喜欢捷克的电影? a)很喜欢 b)喜欢 c)不太喜欢 d)很不喜欢 e)不知道
- 28, 您喜不喜欢捷克的啤酒? a)很喜欢 b)喜欢 c)不太喜欢 d)很不喜欢 e)不知道
- 29, 您喜不喜欢捷克的葡萄酒? a)很喜欢 b)喜欢 c)不太喜欢 d)很不喜欢 e)不知道
- 30, 如果您还有想要补充的想法, 请填写在下面:

问卷到此结束。感谢您花费宝贵时间填写!!!

Příloha 4. - Volný překlad dotazníku

Číňané v České republice – sociologický výzkum

Dobrý den,

jmenuji se Klára Závodská a třetím rokem studuji čínštinu na Univerzitě Palackého v Olomouci. Téma mé bakalářské práce zní “Číňané v České republice – sociologický výzkum”. Tento dotazník má hlavně zjistit, zda jsou Číňané v ČR spokojeni, co dělají, zda mají rádi ČR atd. Dotazník je určen pro Číňany starší 15 let, žijící v ČR a je anonymní.

Až dotazník vyplníte, pošlete ho prosím na mou emailovou adresu klarushka@email.cz. Můžete jej poslat ze své emailové adresy, nebo se přihlásit na internetu na stránce mail.google.com pod emailovou adresou zhongguowenjuan@gmail.com, heslo je *woxiangyaohuida*.

Prosím Vás, abyste dotazník vyplnili pravdivě a co nejpřesněji a nejdetailněji.

Děkuji moc!

1. Příslušnost k pohlaví: **a)** muž **b)** žena
2. Váš věk: _____
3. Vaše rodná provincie: _____
4. Vaše náboženské vyznání (možných více odpovědí): **a)** bez vyznání **b)** křesťanství **c)** buddhismus **d)** taoismus **e)** konfucianismus **f)** islám **g)** jiné vyznání: _____
h) nechci odpovědět
5. Vaše nejvyšší dosažené vzdělání: **a)** základní škola (do 12ti let) **b)** juniorská střední škola (do 15ti let) **c)** seniorská střední škola (do 18ti let) **d)** technická střední škola (do 18ti let) **e)** studium jednoho hlavního oboru na univerzitě (do 22 let) **f)** bakalářské studium (do 22 let) **g)** magisterské studium **h)** doktorské studium
6. Váš rodinný status: **a)** ženatý/vdaná **b)** svobodný/á **c)** rozvedený/á **d)** vdovec/vdova
7. Jaké národnosti je Váš partner/ka? _____
8. Kolik máte dětí? _____
9. Jak dlouho žijete v ČR? _____ let
10. Jaký typ pobytu v ČR Vám byl udělen? **a)** krátkodobý pobyt **b)** dlouhodobý pobyt **c)** trvalý pobyt
11. Umíte mluvit česky? **a)** ano, plynně **b)** ano, ale ne plynně **c)** ano, ale jen trochu **d)** neumím
12. Jaké další jazyky ovládáte? _____
13. V jakém městě ČR bydlíte? _____
14. Jaké jsou Vaše podmínky bydlení v ČR? **a)** velmi dobré **b)** dobré **c)** ne moc dobré **d)** špatné
15. Jakou práci se v ČR živíte? _____
16. Jakou práci jste se živil/a v Číně? _____
17. Plánujete se vrátit zpět do Číny (a žít tam)? **a)** chci se vrátit do Číny **b)** chci žít v ČR **c)** chci žít v jiné zemi **d)** ještě nevím
18. Jak jste spokojený/á s životem v ČR? **a)** velmi spokojený/á **b)** spokojený/á **c)** ne moc spokojený/á **d)** nespokojený/á

- Proč? _____
19. Zažil/a jste se vy osobně v ČR rasovou diskriminaci? **a)** ano **b)** ne
20. Jaké důvody Vás vedly k opuštění Číny a k rozhodnutí žít v jiné zemi?(možných více odpovědí):
a) lepší práce **b)** rodina **c)** cestování **d)** studium **e)** jiný důvod:jaký? _____
21. Jaké důvody Vás vedly k rozhodnutí žít v ČR? (možných více odpovědí): **a)** lepší práce
b) rodina **c)** cestování **d)** studium **e)** jiný důvod:jaký? _____
22. Jak jste spokojený/á s českými úřady? **a)** velmi spokojený/á **b)** spokojený/á **c)** ne moc
spokojený/á **d)** nespokojený/á
23. Prosím Vás, abyste dle svého osobního názoru přiřadili důležitost k následujícím oblastem
života: (1=velmi důležitý 2=poměrně důležitý 3=poměrně nedůležitý 4= nedůležitý
5=nevím)
- práce _____
- rodina _____
- přátelé _____
- volný čas, koníčky _____
- politika _____
- děti _____
- partner _____
- rodiče _____
24. Zajímáte se o českou kulturu? **a)** ano, velmi **b)** poměrně ano **c)** moc ne **d)** vůbec ne
Proč? _____
25. Jaký je Váš názor na českou kulturu? _____
26. Máte rád/a českou kuchyni? **a)** velmi rád/a **b)** rád/a **c)** ne moc rád/a **d)** velmi nerad/a
e) nevím
27. Máte rád/a české filmy? **a)** velmi rád/a **b)** rád/a **c)** ne moc rád/a **d)** velmi nerad/a
e) nevím
28. Máte rád/a české pivo? **a)** velmi rád/a **b)** rád/a **c)** ne moc rád/a **d)** velmi nerad/a
e) nevím
29. Máte rád/a české víno? **a)** velmi rád/a **b)** rád/a **c)** ne moc rád/a **d)** velmi nerad/a
e) nevím
30. Pokud máte ještě nějaké nápady a připomínky, prosím napište je sem:

Toto byla poslední otázka. Moc děkuji za čas strávený při vyplňování dotazníku!!!